NẾU BẠN MUỐN BẠN SẼ THÀNH CÔNG

TG: Nguyễn Hiến Lê

Ve Tac Gia Nguyễn Hiến Lê 2

Chương I: NẾU BẠN MUỐN BẠN SẼ THÀNH CÔNG 7
Chương II: ĐỘNG LỰC GIÚP BẠN THÀNH CÔNG 100
Chương III: LÀM SAO ĐỂ KHỎI CHÁN NGÁN CÔNG VIỆC? 13
Chương IV: VUI TÍNH VÀ NHÃ NHẶN 15
Chương V: LÀM CÁCH NÀO ĐỂ ĐƯỢC CẢM TÌNH NGƯỜI KHÁC 18

Chương VI: MỘT ĐỨC TÍNH ĐƯA TỚI KẾT QUẢ LẠ THƯỜNG 20
Chương VII: THẾ NÀO LÀ KIÊN TÂM 23
Chương VIII: ĐỐI XỬ THẾ NÀO VỚI NHỮNG NGƯỜI LÀM PHIỀN BẠN 25
Chương IX: MUỐN HƯỞNG HẠNH PHÚC 27
Chương X: BIẾT LỢI DỤNG MỌI HOÀN CẢNH 30

Chương XI: THÀNH CÔNG LÀ GÌ? 32
Chương XII: BÍ QUYẾT HẠNH PHÚC 34
Chương XIII: THẬN TRỌNG TRONG VIỆC GIAO TIẾP 36
Chương XIV: TRÁNH THÙ HẰN VÀ TRẢ ĐŨA 38
Chương XV: ĐỨC TÍNH NÀO CŨNG CÓ LỢI CHO SỰ THÀNH CÔNG CỦA BẠN 40

Chương XVI: THẾ NÀO LÀ TỰ HỌC 42
Chương XVII: CHUYÊN CẦN ĐỀU ĐẶN 44
Chương XVIII: THẾ NÀO LÀ TẬP TRUNG TƯ TƯỞNG 46
Chương XIX: MUỐN THUỘC BÀI DỄ DÀNG 49
Chương XX: NGHE GIẢNG BÀI ĐÃ ĐỦ GIỎI CHƯA 51

Chương XXI: BẠN CÓ NGHĨ TỚI MẤY ĐIỂM NÀY KHÔNG 53
Chương XXII: CÂU CHUYỆN CỦA MỘT HỌC SINH 55
Chương XXIII: LỜI TÂM NIỆM 59

Về Tác Giả Nguyễn Hiến Lê

Nguyễn Hiến Lê quê ở làng Phương Khê, phủ Quảng Oai, tỉnh Sơn Tây nay thuộc huyện Ba Vì, Hà Nội. Năm 1976, tỉnh Hà Sơn Bình được thành lập trên cơ sở hai tỉnh Hà Tây và Hòa Bình. Năm 1978, phủ Quảng Oai quê ông (lúc ấy là huyện Ba Vì) với Thị xã Sơn Tây cùng các huyện Hoài Đức, Đan Phượng, Phúc Thọ,Thạch Thất... cắt về thành phố Hà Nội. Gần đây, tái lập tỉnh Hòa Bình vàHà Tây, quê ông cùng thị xã Sơn Tây và các huyện Đan Phượng, Phúc Thọ... lại chia tay với thủ đô để trở về tỉnh cũ. Tới ngày 1 tháng 8 năm 2008, tỉnh Hà Tây sáp nhập vào Hà Nội, quê ông lại thuộc về thủ đô của Việt Nam.

Xuất thân từ một gia đình nhà Nho, ông học tại Hà Nội, trước ở trường Yên Phụ, sau lên trường Bưởi.

Năm 1934, ông tốt nghiệp trường Cao đẳng Công chính Hà Nội rồi vào làm việc tại các tỉnh miền Tây Nam Bộ, bắt đầu quãng đời nửa thế kỷ gắn bó với Nam bộ, gắn bó với Hòn ngọc Viễn Đông.

Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, ông thôi làm ở sở, đi dạy học ở Long Xuyên. Năm 1952 chuyển lên Sài Gòn mở nhà xuất bản và biên dịch sách, sáng tác, viết báo.

Những năm trước 1975 và cả trong thời gian sau này, Nguyễn Hiến Lê luôn là một cây bút có tiếng, viết miệt mài và là một nhân cách lớn.

Trong đời cầm bút của mình, đến trước khi mất, ông đã xuất bản được hơn một trăm bộ sách, về nhiều lĩnh vực: văn học, ngôn ngữ học, triết học, tiểu luận phê bình, giáo dục, chính trị, kinh tế, gương danh nhân, du kí, dịch tiểu thuyết, học làm người... Tính ra, số bộ sách của ông được xuất bản gần gấp 1,5 lần số tuổi của ông và tính từ năm ông bắt đầu có sách in (đầu thập niên 1950), trung bình mỗi năm ông hoàn thành ba bộ sách với 800 trang bản thảo có giá trị gửi tới người đọc.

Trong một số tác phẩm của mình, Nguyễn Hiến Lê đề bút danh **Lộc Đình**. Ông kể: *"gần ngõ Phất Lộc có một cái đình không biết thờ vị thần nào mà kiến trúc rất đơn sơ. Hai cánh cửa gỗ luôn đóng kín, trên mái cổng tam quan có đắp một bầu rượu khá lớn nằm giữa hai con rồng uốn khúc châu đầu vào. Thuở bé, tôi được theo bà ngoại vào đình mấy lần, tôi thấy bên trong là một khoảng sân rộng vắng ngắt. Tuy vậy, mà quang cảnh lạnh lẽo trầm mặc thâm u của ngôi đình bỗng nhiên len sâu trong tâm tư tôi những khi ngồi học trong lớp, hoặc những khi tôi đến chơi nơi nào đông vui là tôi lại chạnh nghĩ đến ngôi đình, nhớ đến bà ngoại tôi. Nhất là sau ngày cha tôi và bà ngoại tôi vĩnh viễn ra đi trong cái ngõ hẹp tối tăm ấy..."* và *"Bút danh Lộc Đình tôi dùng ký dưới một bài văn ngắn từ hồi trẻ... Lộc là ngõ Phất Lộc, còn Đình là cái đình ấy."*

Năm 1980 ông về lại Long Xuyên. Cùng năm ông bắt đầu viết *Hồi ký Nguyễn Hiến Lê*, đến tháng 9 năm 1980 thì hoàn thành. Đồng thời ông tách những đoạn nói về văn nghiệp

ra riêng, sửa chữa, bổ sung và biên tập lại thành cuốn sách *Đời viết văn của tôi*. Tác phẩm này được sửa chữa xong vào năm 1981, sau đó sửa chữa thêm và hoàn chỉnh vào năm 1983.[1]

Ông lâm bệnh và mất lúc 8 giờ 50 phút[2] ngày 22 tháng 12 năm 1984 tại Bệnh viện An Bình, Chợ Lớn,[3] Thành phố Hồ Chí Minh, hưởng thọ 73 tuổi. Linh cữu của ông được hỏa thiêu vào ngày 24 tháng 12 năm 1984 tại đài thiêu Thủ Đức.

Một vài "tự bạch" về nhân sinh quan của ông

- Đời tôi có thể tóm tắt trong hai chữ HỌC và VIẾT. Hai việc đó liên quan mật thiết với nhau gần suốt đời, tôi VIẾT ĐỂ HỌC và HỌC ĐỂ VIẾT - "Lời mở đầu" của tác phẩm "Đời viết văn của tôi".

Trong hồi ký của mình Nguyễn Hiến Lê cũng đã viết lại nhân sinh quan như sau:

1. Đời sống tự nó vô ý nghĩa, trừ ý nghĩa truyền chủng, nhưng mình phải tạo cho nó một ý nghĩa. Từ hồi ăn lông ở lỗ đến nay, nhân loại đã tiến về nhiều phương diện. Chúng ta được hưởng công lao, di sản của biết bao thế hệ thì phải duy trì di sản đó và cải thiện nó tùy khả năng mỗi người.
2. Chúng ta làm điều phải vì tin nó là điều phải chứ không phải vì ý muốn của Thượng đế hay một vị thần linh nào, cũng không phải vì mong chết rồi được lên Niết bàn hay Thiên đàng.
3. Quan niệm thiện ác thay đổi tùy nơi, tùy thời. Cái gì ích lợi cho một xã hội vào một thời nào đó thì được xã hội đó cho là thiện, cũng cái đó qua thời khác không còn ích lợi nữa mà hóa ra có hại thì bị coi là ác. Ví dụ đạo tòng phu, tòng tử của phụ nữ có lợi cho gia đình, xã hội thời nông nghiệp; tới thời kỹ nghệ không còn lợi cho gia đình, xã hội nên mất giá trị. Khi sản xuất được ít, đức tiết kiệm được đề cao; ngày nay ở Âu Mỹ, sản xuất vật dụng thừa thãi quá, nên sự phung phí gần thành một bổn phận đối với xã hội. Tuy nhiên vẫn có một số giá trị vĩnh cửu, từ hồi loài người bắt đầu văn minh, dân tộc nào cũng trọng, như đức nhân, khoan hồng, công bằng, tự do, tự chủ,...
4. Đạo nào cũng phải hợp tình, hợp lý (bất viễn nhân) thì mới gọi là đạo được. Tôi không tin rằng hết thảy loài người chỉ thấy đời toàn là khổ thôi; cũng không tin rằng hết thảy loài người thích sống tập thể, không có của riêng.

5. Đạo Khổng thực tế nhất, hợp tình hợp lý nhất, đầy đủ nhất, xét cả về việc tu thân, trị gia, trị quốc. Vậy mà tới nay lý tưởng của ông, nhân loại vẫn chưa theo được. Về tu thân, ba đức nhân, trí, dũng, luyện được đủ tình cảm, trí tuệ và nghị lực của con người.

6. Nên trọng dư luận nhưng cũng không nên nhắm mắt theo dư luận. Biết đắc nhân tâm, nhưng cũng có lúc phải tỏ nỗi bất bình của mình mà không sợ thất nhân tâm.

7. Mỗi người đã phải đóng một vai trò trong xã hội thì tôi lựa vai trò thư sinh. Sống trong một gia đình êm ấm giữa sách và hoa, được lòng quý mến, tin cậy của một số bạn và độc giả, tôi cho là sướng hơn làm một chính khách mà được hàng vạn người hoan hô, mà còn có phần giúp ích cho xã hội được nhiều hơn bạn chính khách nữa. Nhưng làm nhà văn thì phải độc lập, không nhận một chức tước gì của chính quyền.

8. Ghi được một vẻ đẹp của thiên nhiên, của tâm hồn, tả được một nỗi khổ của con người khiến cho đời sau cảm động, bấy nhiêu cũng đủ mang danh nghệ sĩ rồi.

9. Văn thơ phải tự nhiên, cảm động, có tư tưởng thì mới hay. Ở Trung Hoa, thơ Lý Bạch, văn Tô Đông Pha hay nhất. Ở nước ta, thơ Nguyễn Du tự nhiên, bình dị mà bài nào cũng có giọng buồn man mác.

10. Tôi khuyên con cháu đừng làm chính trị , nhưng nếu làm thì luôn luôn phải đứng về phía nhân dân.

11. Một xã hội văn minh thì nhà cầm quyền không đàn áp đối lập, cùng lắm chỉ có thể ngăn cản họ để họ đừng gây rối thôi; tuyệt nhiên không được tra tấn họ. Phải tuyệt đối tôn trọng chính kiến của một người.

12. Một xã hội mà nghề cầm bút, nghề luật sư không phải là nghề tự do thì không gọi là xã hội tự do được.

13. Khi nghèo thì phải tận lực chiến đấu với cảnh nghèo vì phải đủ ăn mới giữ được sự độc lập và tư cách của mình. Nhưng khi đã đủ ăn rồi thì đừng nên làm giàu, phải để thì giờ làm những việc hữu ích mà không vì danh và lợi. Giá trị của ta ở chỗ làm được nhiều việc như vậy hay không.

14. Chỉ nên hưởng cái phần xứng đáng với tài đức của mình thôi. Nếu tài đức tầm thường mà được phú quý hoặc được nhiều người ngưỡng mộ thì sẽ mang họa vào thân.

15. Hôn nhân bao giờ cũng là một sự may rủi. Dù sáng suốt và chịu tốn công thì cũng không chắc gì kiếm được người hợp ý mình; phải chung sống năm ba năm mới rõ được tính tình của nhau. Từ xưa tới nay tôi thấy cuộc hôn nhân của ông bà Curie là đẹp nhất, thành công nhất cho cả cá nhân ông bà lẫn xã hội. Hiện nay ở Mỹ có phong trang kết hôn thử, tôi cho rằng chưa chắc đã có lợi cho cá nhân mà có thể gây nhiều xáo trộn cho xã hội.

16. Có những hoa hữu sắc vô hương mà ai cũng quý như hoa hải đường, hoa đào; nhưng đàn bà nếu chỉ có sắc đẹp thôi, mà không được một nét gì thì là hạng rất tầm thường. Chơi hoa tôi thích nhất loại cây cao; có bóng mát, dễ trồng và có hương quanh năm như ngọc lan, hoàng lan. Ở đâu tôi cũng trồng hai loại đó.

17. Rất ít khi con người rút được kinh nghiệm của người trước. Ai cũng phải tự rút kinh nghiệm của mình rồi mới khôn, vì vậy mà thường vấp té. Nhưng phải như vậy thì loài người mới tiến được.

18. Cơ hồ không thay đổi được bản tính con người: người nóng nảy thì tới già vẫn nóng nảy, người nhu nhược thì tới già vẫn nhu nhược. Nhưng giáo dục vẫn có ích. Không nên cho trẻ sung sướng quá. Phải tập cho chúng có quy củ, kỷ luật, biết tự chủ và hiểu rằng ở đời có những việc mình không thích làm nhưng vẫn phải làm; và làm thì phải làm ngay, làm đàng hoàng, làm cho xong.

19. Thay đổi bản tính con người như Mặc Tử, như Karl Marx muốn là chuyện không dễ một sớm một chiều. Thế giới còn những nước nhược tiểu nhiều tài nguyên thì còn bọn thực dân họ chỉ thay đổi chính sách thôi. Thực dân nào cũng vậy. Khi họ khai thác hết trên mặt đất, trong lòng đất thì họ sẽ khai thác biển, đáy biển, Họ còn sống lâu. Tuy nhiên cũng phải nhận rằng sự bóc lột trong một nước tân tiến thời nay đã giảm nhiều, thì sau này sự bóc lột các dân tộc nhược tiểu cũng sẽ giảm đi lần lần.

20. Xã hội bao giờ cũng có người tốt và kẻ xấu. Như Kinh Dịch nói, lúc thì âm (xấu) thắng, lúc thì dương (tốt) thắng; mà việc đời sau khi giải quyết xong việc này thì lại sinh ra việc khác liền; sau quẻ Ký tế (đã xong) tiếp ngay quẻ Vị tế (chưa xong). Mình cứ làm hết sức mình thôi, còn thì để lại cho các thế hệ sau.

21. Hồi trẻ, quan niệm của tôi về hạnh phúc là được tự do, độc lập, làm một công việc hữu ích mà mình thích, gia đình êm ấm, con cái học được, phong lưu một chút chứ đừng giàu quá. Nhưng hồi năm mươi tuổi tôi thấy bấy nhiêu chưa đủ, cần thêm điều kiện này nữa: sống trong một xã hội lành mạnh, ổn định và tương đối thịnh vượng.

~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~

Chương I: NẾU BẠN MUỐN BẠN SẼ THÀNH CÔNG

KHẤU CHUẨN, người đời nhà Tống thuở nhỏ tính du đảng thích chơi chim chơi chó. Nhưng may được bà mẹ là người nghiêm khắc, luôn luôn khuyên bảo và quở phạt.

Một hôm, ông trốn học đi chơi, bà mẹ giận lắm, cầm cái quả cân, ném ông trúng phải chân, máu chảy đầm đìa… Nhưng tự lúc đó ông quyết tâm không lêu lổng, phóng túng và cố gắng học tập.

Về sau ông đã đỗ tiến sĩ làm quan đời vua Chân Tôn đến chức Tể tướng. Nhưng khi ông thành đạt, thì mẹ ông đã tạ thế. Mỗi khi ông sờ đến vết thương ở chân, thì ông lại nức nở khóc lóc và nói rằng: “chính cái vết thương này, đã làm cho ta nên người đây”.

Mỗi người chúng ta giống hệt những mầm non được ươm giống trong khu đất xã hội: gặp hoàn cảnh tốt chúng ta dễ trở thành người tốt, nhưng chẳng may, gặp hoàn cảnh xấu, chúng ta cũng dễ trở thành người xấu. Tuy nhiên, tốt hay xấu còn tùy theo ở chính ý chí của chúng ta và ý chí này giữ một vai trò quan trọng định đoạt tư cách, đức tính của chúng ta.

Augustin, một chàng thanh niên phóng túng, đủ mọi nết xấu, bị xã hội liệt vào hạng người bê tha tội lỗi. Nhưng dần dần với lời khuyên của Thánh Ambrosioo và mẹ của chàng là Monica, Augustin đã tự sửa đổi, sống thánh thiện, trở thành một vị giám mục thời danh, và trước tác nhiều bộ sách giá trị. Hơn thế nữa, chàng đã trở thành một vị Thánh, được hàng triệu tín đồ Công giáo tôn kính.

Cũng vì tức giận, căm thù với bạn là Dương Lễ mà Lưu Bình đã bỏ tính lười biếng, quyết tâm học tập, lập chí và đã thành đạt.

J.Frank Whaley đã thuật lại cho Dale Carnegie, tác giả cuốn “Quẳng gánh lo đi và vui sống” câu chuyện của chính ông sau đây:

Vì ưu phiền quá, ông mắc bệnh thần kinh suy nhược, và ông đâm ra lo lắng, sợ sệt trước mọi hoàn cảnh của đời sống. Ông ngờ rằng ông mắc hàng trăm chứng bệnh, đau bao tử, đau tim, ung thư và kết cục ông phải bỏ sở làm. Ông coi như mọi người đã bỏ ông, ông định đi tự vẫn.

Nhưng sau ông đã bỏ ý định quyên sinh, và tới Floride đổi gió, hy vọng tình trạng sẽ khá hơn.

Trước khi ông đi, ba ông trao cho ông một bức thơ bảo tới Floride hãy mở ra coi. Tới Floride, ông vẫn cảm thấy ưu phiền, đau khổ, bệnh tình coi như không thuyên giảm, mà càng trầm trọng thêm.

Mở bức thư của ba ra xem, ông đọc thấy mấy dòng chữ: "Con, con đang ở xa nhà đến 1.500 dặm mà bệnh tình không thấy khác chi! Ba biết vậy và chính con đã làm cho con bệnh. Thân xác cũng như tâm hồn con không có bệnh gì. Tình thế và hoàn cảnh cũng không khiến con đau, con đau là vì con đã tự tạo ra những ý nghĩ đau đó. Hễ con nhận thức được sự thực sau đây thì con sẽ hết bệnh: Trong lòng ta suy nghĩ làm sao thì ta như vậy".

Đọc thư của ba ông, ông càng tức giận, vì chẳng những ba ông đã không yên ủi, lại còn thuyết giáo viển vông. Ông giận tới nỗi quyết định sẽ không bao giờ trở về nhà nữa.

Thế rồi ông đi lang thang cả đêm trong các đường phố. Và rồi ông tới một nhà thờ đang làm lễ. Tò mò, ông vào nghe thuyết giáo, trong bài thuyết giáo có câu: "Chinh phục được tinh thần mình, còn quan trọng hơn là chinh phục được một châu thành". Câu nói đó hoàn toàn phù hợp với tư tưởng diễn tả trong bức thư của ba ông. Và ông bắt đầu nhận chân sự quan trọng của tư tưởng. Phải thay đổi đầu óc mình, chứ đừng bắt mọi vật trong vũ trụ phải thay đổi theo ý nghĩ của mình. Đầu óc ta có khác gì chiếc máy chụp, nếu có hư thì ảnh của mọi vật đều hư; thật ra vạn vật ở ngoài có khác gì đâu.

Nghĩ thế, sáng hôm sau, ông vội vàng thu xếp về nhà, với ý nghĩ lạc quan, bệnh tình ông biến mất, và nhờ việc huấn luyện lại tư tưởng, ông bắt đầu sống khỏe mạnh sung sướng.

Vậy bất cứ lúc nào, bạn nghĩ tới việc cải thiện con người của bạn, cũng là một dịp may cho bạn. Tìm những phương pháp cải thiện con người đó, lại càng là công việc quý báu hơn, và nhất là cố gắng đưa ra thực hiện những phương pháp giúp cải thiện đời sống của chúng ta, chính là công việc hữu ích nhất.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Bạn hãy trưng ra ba nhân vật trước hết là những con người xấu, sau đã nhờ chí khí cương quyết, trở thành những người hữu dụng cho xã hội?

2. Người tốt hay người xấu hoàn toàn do hoàn cảnh xã hội, hay còn tùy một yếu tố quan trọng nào của người đó?

3. J.Frank Waley nhờ câu nói nào trong bài thuyết giáo tại một nhà thờ để nhận chân sự quan trọng của tư tưởng?

Chương II: ĐỘNG LỰC GIÚP BẠN THÀNH CÔNG

Đối với dân tộc Việt Nam chúng ta. Mã Viện quả là một cừu địch. Tuy nhiên không phải vì Mã Viện là cừu địch mà chúng ta có thể phủ nhận chí khí đặc biệt của con người lịch sử đó.

Mã Viện mồ côi từ thuở nhỏ, con nhà nghèo khó. Nhưng ông là người rất có chí khí. Ông thường nói:

- "Làm tài trai, lúc cùng khổ, chí càng phải bền khi tuổi tác, khí càng phải hăng!". Tuy nghèo nhưng Mã Viện không nản, ông chăm chỉ làm việc, cày cấy chăn nuôi, và dần dần ông đã trở thành đại phú gia.

Nhưng ông lại chủ trương:

"Phàm làm nên giàu mà có biết đem của thí chân cho người khốn cùng, thì mới là quí. Bằng không, thì chỉ làm tôi tớ cho đồng tiền, suốt đời canh giữ đồng tiền, chớ có ích gì!".

Sau Mã Viện đem nhiều tiền bạc chẩn cấp cho người nghèo, rồi ra làm quan giúp vua Quang Vũ nhà Hán. Tuy Mã Viện tuổi đã già, mà cứ quyết tâm xin đi đánh giặc. Mỗi khi thắng trận về, người thân thuộc ra đón rước, thì Mã Viện quen nói rằng:

- Làm tài trai, nên chết ở chốn biên thùy lấy da ngựa bọc thây mà chôn mới là đáng trọng, chớ ốm đau nằm xó giường, chết ở trong tay lũ trẻ nâng đỡ thì có hay gì!

Cách ngôn Việt Nam có câu: "Có chí làm quan, có gan làm giàu". Đó thực là câu nói đầy kình nghiệm của người xưa.

Phàm những bậc vĩ nhân thế giới, không một vị nào mà không có chí khí, gan dạ.

Các bậc anh hùng Việt Nam như Trần Hưng Đạo, Nguyễn Trãi toàn là những người có chí khí quyết tâm xây dựng sự nghiệp, và không hề nản chí.

Chắc các bạn sẽ hỏi: "Tôi đang còn cắp sách đến trường, biết làm gì để lập chí".

Bạn ạ, thực ra chính tuổi các bạn là lúc cần thiết và thuận lợi nhất để lập chí.

Bạn hãy rèn luyện chí khí của bạn mỗi ngày bằng những công việc rất tầm thường:

Bạn định chiều nay từ 8 giờ đến 9 giờ, sẽ học bài sử, địa hoặc bài vạn vật. Đúng giờ đó bạn hãy mở sách sử địa hoặc vạn vật ra, và chăm chú bắt đầu học ngay, mặc dù câu truyện vui bạn đang nghe dang dở chưa chấm dứt, mặc dầu chương trình nhạc trong máy thu thanh chưa xong. Bạn là người hay nói chuyện trong giờ học, bạn quyết định im lặng trong các buổi học hôm nay và bạn cố gắng giữ im lặng, mặc dầu người ngồi bên quyến rũ, gợi chuyện với bạn. "Mỗi sáng, mỗi ngày khi thức dậy, hãy định cho bạn một số công việc, dù là những công việc tầm thường, và rồi quyết tâm thực hiện cho bằng được những việc đó, chẳng bao lâu bạn sẽ trở thành người có chí khí, muốn làm gì, bạn sẽ dễ dàng đạt tới".

Ngoài ra, luôn luôn bạn hãy nuôi trong đầu óc bạn những tư tưởng cao thượng, quyết định sẽ trở thành những con người thành công. Nếu là năm đang chuẩn bị thi cử, hàng ngày bạn hãy nghĩ tới việc thi đỗ, tự bảo mình và quyết định đạt tới kết quả đó.

Cùng là con người, cùng sống trong một xã hội, cùng được giáo dục như nhau, nhưng nếu người này hơn người khác trong phương diện thành công, thì chính là vì chí khí mạnh mẽ hay yếu ớt của những người đó.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Mỗi khi thắng trận về, Mã Viện quen nói câu nào?

2. Hãy trưng một câu cách ngôn Việt Nam về sự quan trọng của chí khí?

3. Mỗi sáng khi thức dậy, bạn nên làm gì để luyện chí khí?

4. Cùng sống trong một hoàn cảnh xã hội, cùng được giáo dục như nhau, lý do nào đã thường giúp con người thành công và khiến con người thất bại?

Chương III: LÀM SAO ĐỂ KHỎI CHÁN NGÁN CÔNG VIỆC?

Chúng ta thường thích sống bên người vui tính, hoạt động đầy nghị lực và thường không ưa những người có vẻ mệt mỏi buồn chán.

Trong thế kỷ này, người ta mới khám phá một sự kiện rất đặc biệt và quan trọng: Phần nhiều chúng ta mệt mỏi không vì ta mệt mỏi thực mà thường chỉ do đầu óc ta nghĩ ra.

Cùng hai người thư ký làm việc trong một hãng buôn: một người cảm thấy thích thú công việc, luôn luôn thấy hăng hái khỏe mạnh, còn người kia chán ngán công việc, cảm thấy dễ mệt mỏi.

Mấy năm trước đây, có những cuộc thí nghiệm cho các sinh viên trường đại học Georgia Tech và người ta đã thấy kết quả rằng, cái mà ta thường gọi là sự "Mệt nhọc" thật ra chỉ là sự "buồn chán". Trong cuộc thí nghiệm đó, người ta bắt sinh viên phải thức ròng rã nhiều đêm. Dầu không được ngủ trong ba bốn đêm, những sinh viên ấy cũng duy trì một nghị lực rất cao. Nhưng phải có sự hoạt động mà họ ưa thích trong khi họ thức. Đến khi phải làm việc gì mà họ không thích, họ thấy "mệt mỏi" liền.

Phòng thí nghiệm của trường đại học Harward cũng đã làm những cuộc thí nghiệm tương tự và kết luận rằng 90 phần 100 trường hợp mỏi mệt chỉ là sự chán ngán trong óc.

Riêng đối với mỗi bạn: các bạn có nhận thấy sự kiện này không?

Cũng là một giờ học kéo dài 50 phút nhưng bạn thấy có những giờ học bạn nghe vui vẻ, không mệt mỏi, làm việc hăng hái, cũng có những giờ học bạn thấy nó quá nặng nề, kéo dài. Lý do tại đâu? Kiểm điểm, và hồi tưởng lại giờ nào thích học, bạn thấy không mệt mỏi, ngược lại giờ nào bạn chán học, bạn dễ mệt mỏi.

Phần nhiều chúng ta có tới 6 lần nghị lực mà ta chưa dùng đến, vấn đề quan trọng không phải là cần tạo thêm nghị lực, hoặc tích trữ nghị lực mà là phải biết sử dụng nghị lực sẵn có.

Trong bất cứ giờ học nào, môn học nào, nếu các bạn tạo ra sự hứng thú, sự vui thích, nghĩ đến những khía cạnh tốt của môn học, nghĩ đến kiến thức mới mẻ trau dồi thêm cho trí óc ta, chắc chắn bạn sẽ thấy nghị lực, hăng hái học tập, đỡ chán, đỡ mệt.

Sự buồn chán, tư tưởng tiêu cực, những cảm xúc không lành mạnh và những xung đột nội tâm là những yếu tố phá hủy năng lực vốn có, và cuộc sống lạc quan của chúng ta.

Trong cuộc thế chiến: nhiều người đã ca tụng Roosevelt và Churchill có một sức mạnh gần như siêu quần: hai ông đã làm việc mỗi ngày tới 18 hay 20 giờ.

Quả thực hai ông đã thấy sự hào hứng trong việc làm và sự hào hứng ấy phát minh ra nghị lực để làm việc.

Nhà phát minh Edison ngủ rất ít. Thường ông chỉ ngủ mỗi đêm có 4 giờ. Nhưng ông luôn luôn vẫn đầy đủ nghị lực và hăng hái để làm việc.

Chúng ta hãy tập cho mình biết hứng thú trong mỗi công việc. Chúng ta chớ coi thường hoặc chán nản một môn học nào, vì đó là lý do khiến ta kiệt quệ năng khiếu về môn học đó.

Hãy tập cho mình có thói quen say mê, hứng thú học tập, để cuộc đời học sinh của chúng ta đầy lạc quan và kết quả.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Theo những khám phá mới: phần nhiều chúng ta có thực sự mỏi mệt không?

2. Thích thú công việc và buồn chán công việc đưa đến những kết quả nào?

3. Roosevelt và Churchill làm việc mỗi ngày tới bao nhiêu giờ?

Chương IV: VUI TÍNH VÀ NHÃ NHẶN

Hôm ấy là ngày Noel năm 1944, giữa lúc quân đội đồng minh đang chiếm đóng nước Pháp. Tại một làng nhỏ Pháp quốc, làng Baccarat, các người đàn bà Pháp đứng xếp hàng nối đuôi để lãnh khẩu phần. Trong số ấy có một bà già yếu quá đứng không nổi nữa, bà phải ngồi ra ngoài hàng với cái lon của bà. Lúc đó có một người lính Mỹ tên là James Kilpatrick, trong thấy bà già đáng thương này. Chàng ta bèn tới bên và tặng bà khẩu phần của chàng. Thế rồi trong lúc đơn vị của chàng đóng ở Baccarat, thấy bà già sống lẻ loi, Kilpatrick thường đến thăm và an ủi bà.

Ít lâu sau, đơn vị của chàng được lệnh qua Đức và chàng cũng từ biệt bà Marchal ra đi (tên bà già này là Marchal) nhưng lạ thay, khi chàng hồi hương, một hôm người ta báo tin cho chàng hay là có một người đàn bà Pháp qua đời, đã để chúc thư lại tặng chàng một số tiền 50.000 mỹ kim, người tặng chàng số tiền đó chính là bà Marchal, người mà chàng đã đối xử nhã nhặn lúc trước.

Bấy lâu, James Kilpatrick vẫn mơ ước có một số tiền lớn để đóng vai ca sĩ trong phim chớp bóng, nhưng chàng không đủ phương tiện. Nay giấc mộng chàng được thực hiện. Chàng đã tới Hollywood và đã trở thành tài tử, hát trong nhiều phim giá trị. Đó chính là tài tử Jimmy.

Haus Bergen là một người Hà Lan, ở làng Ide. Anh có bộ mặt quá xấu xí, do đó người trong làng coi rẻ anh, không ai buồn giao tiếp, truyện vãn với anh. Anh đã phải sống cuộc đời cô độc cho tới chết.

Nhưng khi anh chết, người ta thấy trong di chúc anh có một gia tài khá lớn, trị giá 40.000 mỹ kim, và trong chúc thư anh đã tặng tất cả số tiền này cho một thiếu nữ nhỏ tuổi tên là Anne Martin. Tại sao Anne Martin không có họ hàng gì với Bergen mà lại được Bergen để lại cho cả gia tài đó? Trong di chúc, Bergen đã nói rõ lý do:

Bergen viết: :Tất cả các ông bà trong làng, đã cau mày hay nhìn đi nơi khác khi gặp tôi ở ngoài đường. Nhưng một ngày kia khi tôi gặp em bé Anne thì em đã tặng cho tôi một nụ cười khả ái, nụ cười duy nhất tôi nhận được trong đời tôi".

Thuật lại hai câu chuyện trên đây, chúng tôi không có mục đích nhắc các bạn phải đối xử nhã nhặn với mọi người để kiếm lợi. Tuy nhiên chúng tôi chỉ nhấn mạnh việc đối xử nhã nhặn quả là cần thiết cho đời các bạn, nếu các bạn muốn thành công.

Nhã nhặn với mọi người chúng ta không thiệt gì, mà trái lại chúng ta dễ chiếm cảm tình của mọi người.

Chắc các bạn sẽ hỏi: "Tôi biết tập đức tính nhã nhặn ra sao, tôi đâu có dị tập nhã nhặn như hai trường hợp trên đây"

Xin thưa, ở đâu các bạn cũng có dịp tập đức tính nhã nhặn: về nhà bạn đáng rơi chiếc bút, cái lược, người giúp việc đưa cho bạn, mặc dầu là con ăn người ở trong nhà, bạn cũng tỏ ra nhã nhặn bằng cách mỉm cười, nói cám ơn anh, cám ơn chị. Ra đường gặp một người đánh rớt đồ vật gì, bạn hãy tỏ ra nhã nhặn bằng cách lượm lên trao cho người đó. Ngồi trong lớp học, chúng ta sơ ý đụng phải tay người bạn lúc họ đang chép bài, chúng ta nhã nhặn nói: "Xin lỗi anh, xin lỗi chị, tôi làm phiền anh, làm phiền chị quá".

Bạn hãy chịu mất thì giờ để trở nên người nhã nhặn đừng vội vàng hấp tấp. Emerson đã nói: "Đời người không quá ngắn ngủi đến nỗi người ta không có thì giờ để trở thành người nhã nhặn". Bạn nên lưu ý tới những công việc tuy lặt vặt và tầm thường nhưng đủ chứng tỏ bạn là người nhã nhặn.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Tại sao Bergen lại để lại gia tài 40.000 mỹ kim cho Anne Martin?

2. Chàng Kilpatrick đã làm gì giúp bà Marchal?

3. Đưa ra một thí dụ về cách tập đức tính nhã nhặn?

4. Emerson đã nói gì về đức tính nhã nhặn?

Chương V: LÀM CÁCH NÀO ĐỂ ĐƯỢC CẢM TÌNH NGƯỜI KHÁC

Bất cứ ai cũng muốn chiếm được cảm tình của người khác. Nhưng muốn được người có cảm tình với ta, chúng ta cần lưu ý câu truyện sau đây:

Một hôm Dale Carnegie đi dự tiệc, ông ngồi bên một nhà nghiên cứu về thực vật học và trong suốt bữa ăn ông say mê nghe nhà khoa học nói chuyện về các thứ cây cối, về những chi tiết lạ lùng của một cây rất tầm thường là khoai tây.

Tới khuya, lúc Dale Carnegie xin phép chủ nhà ra về thì nhà khoa học này nói với chủ nhà bảo Dale Carnegie là người ăn nói có duyên. Nhưng kỳ thực trong suốt bữa ăn đó, Dale Carnegie không nói một câu chuyện nào, ông chỉ biết chăm chú nghe nhà khoa học nói, và gợi chuyện hỏi nhà khoa học đó.

Biết chăm chú nghe người khác nói, đó là một cách dễ dàng nhất để bạn chiếm được tình cảm của họ. Bạn hãy để cho người khác nói tới sự đắc thắng của họ, bạn hãy chăm chú lưu ý tới họ, thành thực ca tụng sự thành công của họ và đừng nói gì về sự đắc thắng của mình. Một nhà hiền triết đã nói:

"Nếu anh nói tốt cho anh, người ta sẽ cho rằng anh khoe khoang, và nếu anh nói cái dở của anh, người ta sẽ tin lời anh nói. Tốt hơn là anh không nói gì về anh hết".

Phương pháp thứ hai để chiếm tình cảm của người khác là biết nhận lỗi của mình. Tổng thống Lincoln có tiếng là người biết nhận lỗi của mình. Một lần Lincoln ra lệnh cho tướng Grant không được tấn công đối phương vội, tuy nhiên tướng Grant bất tuân lệnh, và trong trận đánh đó Grant lại thắng.

Lập tức Lincoln ngồi vào bàn giấy viết cho Grant một bức thư không phải là để khiển trách ông nhưng để nhìn nhận rằng chính tướng Grant đã có lý, còn mình thì nhầm lẫn.

Khi công ty United Drug nhóm họp các vị giám đốc để xét đơn ứng cử của ông Justin Dart vào chức chủ tịch ban quản trị. Một phe chống đối với ông có

đưa ra một bảng thống kê vạch rõ những khuyết điểm của ông, khi ông còn đang giúp hãng Walgreen. Bảng thống kê này được đọc giữa hội đồng và các vị giám đốc có hỏi ông Justin Dart những lỗi lầm được nêu ra đó có đúng không? Dart không tìm cách bào chữa mà chỉ mỉm cười đáp: "thư đó mới chỉ là đoạn đầu trong các lỗi lầm tôi đã phạm".

Các bạn có biết kết quả phiên họp đó ra sao không? Chính Dart đã được cử lên giữ chức chủ tịch ban quản trị.

Không còn gì đáng trách đối với một người biết nhìn lỗi của mình.

Gặp một người xúc phạm tới ta, nếu người đó khư khư cho mình là phải và buộc lỗi về phía chúng ta, chúng ta sẽ dễ ác cảm với người đó; nhưng ngược lại, dù ta bị xúc phạm, nhưng nếu người đó biết nhìn nhận lỗi, tới xin lỗi chúng ta, chúng ta rất dễ thông cảm và tha thứ.

Sở dĩ có các cuộc xích mích, gây lộn là vì không ai chịu nhận lỗi, nếu một bên chịu nhận lỗi, thì bên kia cũng sẵn sàng thấy sự lầm lỡ của mình.

Vậy muốn được tình cảm của người khác: bạn hãy biết chăm chú lắng nghe người khác, đừng khoe khoang cái hay của bạn và sẵn sàng nhận những lầm lỡ của mình.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Tại sao ông Justin Dart lại được cử lên giữ chức chủ tịch ban quản trị United Drug.

2. Một nhà hiền triết đã khuyên bạn nên nói tốt hay nên nói xấu về bạn.

3. Hãy nói ra hai phương pháp để chiếm cảm tình người khác?

Chương VI: MỘT ĐỨC TÍNH ĐƯA TỚI KẾT QUẢ LẠ THƯỜNG

THƯỜNG TUNG là bậc thầy của Lão Tử. Thường Tung yếu. Lão Tử đến thăm và hỏi rằng:

"Xem ra Tiên sinh mệt nặng, dám hỏi Tiên sinh có còn gì để dạy đệ tử nữa không?"

Thường Tung há miệng ra cho Lão Tử coi và hỏi rằng:

"Lưỡi ta còn không?"

Lão Tử thưa: "Còn".

Thường Tung lại há miệng ra cho Lão Tử coi nữa và hỏi rằng:

"Răng ta còn không?"

Lão Tử thưa rằng: "Rụng hết rồi".

Thường Tung hỏi: "Thế ngươi có rõ cái lý do ấy không?"

Lão Tử đáp: "Ôi lưỡi mà còn, có phải tại lưỡi mềm không? Răng mà rụng hết, có phải răng cứng không?"

Thường Tung nói: "Ừ phải đấy; việc đời đại như thế cả. Ta không còn gì để nói cùng các ngươi nữa".

Trong con người chúng ta: Răng quả thực là vật cứng, nhưng nó đâu có lâu bền bằng chiếc lưỡi mềm dẻo của chúng ta. Chúng ta chỉ thấy người già rụng răng chứ không thấy người già nào bị rụng lưỡi cả.

Trên đời nếu chúng ta muốn thành công và cư xử kết quả: Chúng ta cần phải tập đức tính hiền hòa, mềm dịu, triệt để tránh sư hung tợn, tránh tính nóng giận, tính dễ gây lộn, tính va chạm.

Chắc các bạn quá biết: Lúc đầu người ta làm các bánh xe bằng sắt, nhưng trong việc va chạm, cọ sát với mặt đường, bánh xe bằng sắt vừa dễ mòn vừa chóng hỏng, vừa gây nhiều bất tiện.

Do đó bành xe bằng sắt đã được thay thế bằng chất mềm dẻo co giãn, chất cao su. Trong việc giao tiếp trên đời, bạn hãy thay thế đức tính cứng rắn, khó ở, hung ác của bạn bằng đức tính mềm dẻo, hiền hậu, dễ tính và bạn sẽ thấy kết quả lạ thường trong mọi việc giao tiếp.

Người ta chỉ ca tụng những người biết nhịn nhục, biết lui tới, biết nhún nhường, không ai ca tụng những người hung ác, dễ gây lộn, dễ xích mích.

Các bạn hãy ghi nhớ câu chuyện ngụ ngôn sau đây, để rút ra một bài học rất hay về cách xử thế:

Một hôm gió và mặt trời khoe về sức mạnh. Gió tự phụ là có sức mạnh hơn mặt trời, còn mặt trời lại tự phụ là mạnh mẽ hơn gió. Hai bên đều tự phụ hơn nhau, không bên nào chịu bên nào. May thay lúc đó, giữa một con đường thênh thang quang đãng, có một gã ăn mày đang tiến bước.

Gió và mặt trời liền thách thức nhau xem ai đủ sức mạnh để tung chiếc áo của gã ăn mày ra khỏi thân anh ta. Mặt trời liền lặng lẽ ẩn mình trong tầng mây dày đặc, để gió thử sức trước.

Gió liền thổi thực mạnh để bay tung chiếc áo của người ăn mày ra nhưng càng thổi mạnh thì người ăn mày càng giữ chặt lấy chiếc áo.

Thổi mãi, thổi mãi mà người ăn mày cứ giữ chặt lấy chiếc áo. Gió đành chịu.

Lúc đó mặt trời mới tươi cười, ló mặt ra sau đám mây, chiếu những tia nắng xuống đường; người ăn mày thấy trời nắng, mồ hôi thấm chảy, vội vàng cởi tung chiếc áo ra. Mặt trời được cuộc và bảo gió: “Đấy anh xem tươi cười và dịu dàng bao giờ cũng có sức mạnh hơn là hung hăng và tàn bạo”.

- Vậy chúng ta hãy đối xử hiền hòa và tha thứ cho nhau.

- Đừng bao giờ gây lộn, xích mích hung bạo.

- Tươi cười, dễ tính, độ lượng đó là những phương tiện hiệu nghiệm nhất giúp các bạn thành công trên đời.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Trên đời nếu chúng ta muốn thành công và cư xử kết quả, chúng ta phải làm gì?

2. Tại sao các bánh xe sắt lại được thay thế bằng bánh xe cao su?

3. Trong câu truyện ngụ ngôn trên đây: mặt trời được cuộc hay gió được cuộc và mặt trời đã bảo gió ra sao?

Chương VII: THẾ NÀO LÀ KIÊN TÂM

Đời Rockefeller có ba đặc điểm khiến mọi người chú ý:

Điểm I:

Là con một người góa với hai bàn tay trắng và năm mụn con dại, hồi nhỏ Rockefeller phải đi làm thuê cho một người chủ trại. Thế mà sau ông đã trở thành một nhà tỷ phú, giàu vào hạng nhất Mỹ, có một cơ nghiệp trên vài tỷ mỹ kim, người ta tính rằng cứ mỗi phút cơ nghiệp của ông tăng lên chừng 100 mỹ kim.

Điểm II:

Tuy về sau điều khiển biết bao xí nghiệp lớn: ông vẫn bình tĩnh, khỏe mạnh sống tới 97 tuổi. Ông mới ngã bệnh lần đầu tiên và vì ông đau mà ngành y khoa Mỹ có cơ tiến bộ. Bởi vì sau khi khỏi bệnh, ông đã bỏ ra bao nhiêu triệu mỹ kim giúp nghiên cứu về Y khoa. Nhờ việc ông đau, mà viện khảo cứu Rockefeller mới chi tiêu mỗi tháng chừng một triệu mỹ kim để chống con ma bệnh trên khắp thế giới. Sở dĩ ông sống lâu thế là vì ông sống đơn giản, không xa xỉ và ông ngủ mỗi ngày chừng năm bận, mỗi bận chừng 30 phút.
Điểm III:

Ông là người đã bỏ tiền ra làm việc công ích nhiều hơn bất kỳ ai từ trước đến giờ.

Ông đã bỏ ra 75 triệu mỹ kim vào các công việc từ thiện bác ái: nghĩa là nếu mỗi phút bỏ ra 65 xu thì phải bỏ chừng 2000 năm trời mới tới con số 75 triệu mỹ kim đó.

Chắc chắn các bạn tự hỏi, Rockefeller có gì đặc biệt mà thành công một cách quá rực rỡ thế.

Đọc tiểu sử của ông, chúng ta nhận thấy một đức tính nổi bật giúp ông thành công. Đức tính nổi bật này chính là lòng kiên nhẫn. Định làm việc gì, ông suy

tính kỹ lưỡng và theo đuổi đến cùng, không hề nản chí dù nguy nan và khó khăn.

Đây là một mẩu truyện chứng minh đứ tính kiên nhẫn của ông. Hồi nhỏ ông ở trại Moravia, gần hồ Owasco trong xứ mọi da đỏ, một hôm thấy con gà rừng dẫn đàn con trong nơi vắng. Ông hỏi mẹ và theo lời mẹ, ông đi tìm chính ổ đàn gà đó và bắt cả đàn gà về nuôi. Nhưng được hai bữa, mẹ con đàn gà này bỏ đi biệt tích. Cả nhà đi tìm mà không thấy đâu. Chiều đến các anh em thất vọng trở về. Nhưng Rockefeller kiên nhẫn và kiên quyết tìm cho bằng được đàn gà. Hai ngày sau người ta thấy cậu trở về trại đem theo cả gà mẹ lẫn gà con.

Nếu bạn có dịp đọc tiểu sử các danh nhân thế giới, luôn luôn bạn nhận thấy nơi họ có những đức tính giúp thành công rực rỡ.

Đức tính kiên nhẫn và can đảm cũng là một đức tính đặc biệt giúp thành công. Bạn cố gắng tập đức tính này.

Thế nào gọi là kiên nhẫn; tối nay chẳng hạn, bạn định để ra một giờ từ 9h – 10h học một bài toán, hay một bài sinh ngữ, dù bài đó có khó, bạn quyết định chăm chú vào bài đó trong một giờ, để tâm làm việc trong đúng giờ đó, không đãng trí, không bị tính tò mò chi phối như vừa học vừa nghe Radio, vừa học vừa xem truyện, thế là bạn đang tập tính kiên nhẫn.

Đức tính gì cũng đòi hỏi chúng ta phải tập luyện và bất cứ tập luyện được đức tính gì, đức tính đó cũng giúp bạn đạt được thành công trong đời bạn.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Tóm tắt ba đặc điểm của đời Rockefeller.

2. Đọc tiểu sử Rockefeller đức tính nổi bật giúp ông thành công là đức tính nào?

3. Hồi nhỏ Rockefeller đã có hành động nào chứng tỏ ông là người kiên nhẫn?

4. Ngay chiều nay, bạn có thể làm gì để tỏ ra bạn là người kiên nhẫn?

Chương VIII: ĐỐI XỬ THẾ NÀO VỚI NHỮNG NGƯỜI LÀM PHIỀN BẠN

Muốn Thành công, các bạn hãy cố gắng tập luyện đức tính bình tĩnh nhã nhặn dễ tha thứ độ lượng với mọi người. Trong giờ học, giờ chơi, lúc ở nhà, khi đến trường, lúc nào bạn cũng có dịp tập đức tính ấy.

Bị người bạn chọc tức, bị bạn học quấy rầy, bạn bè sơ ý làm phiền, bạn hãy bình tĩnh bỏ qua, sống độ lượng dễ tha thứ.

Các văn hào trên thế giới luôn ca tụng hai đoạn văn thật hay, và coi như giá trị nhất trong các cuốn sử nhân loại.

Một đoạn văn tả cái chết của Socrate bị dân thành vu oan và bị án tử bằng cách phải tự uống thuốc độc. Socrate bình tĩnh cầm chén thuốc độc uống mà không hề oán trách một lời nào.

Đoạn văn thứ hai tả cái chết của Chúa Giêsu. Sau khi bị đáng đập, làm nhục, vác thập giá và bị đóng đanh trên thập giá, Chúa Giêsu nhân từ ngửa mặt lên trời, xin Thiên Chúa tha thứ cho tất cả những người làm khổ mình vì họ không hiểu việc họ làm.

Đức nhân từ, lòng quảng đại chắc chắn sẽ giúp các bạn thành công bây giờ và trong cuộc đời mai ngày.

GEORGE Allen là người liên tiếp đã làm cố vấn tư cho vị tổng thống Mỹ: Roosevelt và Truman. Ông luôn được hai vị tồng thống bàn hỏi, và nghe theo ý kiến của ông trong những công việc quan trọng.

Một phóng viên nhà báo hỏi ông Allen tại sao tổng thống mỗi tối đều mời ông đến nói chuyện còn những ông lớn khác phải chầu chực mãi mới được tiếp?

Ông Allen đã trả lời một câu có lẽ là bí quyết lớn nhất trong sự thành công của ông. Câu trả lời của ông như sau:

"Tôi không nổi nóng với ai hết"

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Rockefeller đã xử trí sao khi mooth người thợ hầm hầm mạt sát ông?

2. Khi nghe tin Stanton bôi nhọ mình, Abraham Lincoln nói gì?

3. Bạn xử trí ra sao đối với bạn bè chọc tức quấy rầy bạn?

4. Hãy trưng một câu nói giá trị của Allen?

Chương IX: MUỐN HƯỞNG HẠNH PHÚC

Nước Tống có anh đứng tuổi, tự nhiên mắc phải bệnh quên, buổi sáng lấy gì của ai, buổi chiều đã quên, ngày nay cho ai cái gì, ngày mai đã quên, ra đường quên cả đi, ở nhà quên cả ngồi, trước có làm gì bây giờ đã quên hết, bây giờ đang làm gì, sau này cũng quên hết. Cả nhà anh ta lấy làm lo. Xem bói không tốt, đi cúng cũng không đỡ, đón thầy chữa thuốc cũng không khỏi. Sau đó ông đồ người nước Lỗ đến xin khám, nói rằng chữa được. Vợ người có bệnh nói với ông đồ, hễ chữa khỏi, thì chia cho nửa cơ nghiệp. Ông đồ nói: Bệnh này bói không ra được, cúng không khỏi được, thuốc không chữa được. Nay tôi thử hóa cái tâm tính, biến cái trí lực anh ta, may mà khỏi chăng. Nói đoạn ông đồ sai lột áo để cho rét, thì thấy anh ta xin áo, sai cấm ăn, để cho đói, thì thấy anh ta xin ăn, sai đem vào chỗ tối, thì thấy anh ta xin ra chỗ sáng. Ông đồ hớn hở bảo con anh ta rằng: "Bệnh chữa được, song môn thuốc của tôi bí truyền không thể nói cho ai biết". Rồi ông đuổi cả người chung quanh đi, chỉ một mình ông ở với người có bệnh trong bảy ngày. Chẳng ai biết ông đồ chữa chạy ra thế nào, mà cái bệnh lâu năm như thế nhất đán khỏi phăng. Khi anh có bệnh đã tỉnh như thường, anh liền nổi cơn giận, chửi vợ, đánh con, cầm giáo đuổi ông đồ. Người ta bắt anh hỏi vì cớ gì mà anh giận như vậy, thì anh ta nói:

"Lúc trước ta có bệnh quên thì trong lòng ta thản nhiên khoan khoái, giời đất có hay không ta cũng chẳng biết. Nay ta hết bệnh, ta nhớ lại cả những việc vài mươi năm về trước, việc còn, việc mất, việc được, việc hỏng, việc thương, việc vui, việc yêu, việc ghét trong lòng lại muôn nỗi giận ngổn ngang bời bời nổi lên. Ta e sau này những việc còn, mất, được, hỏng, thương, vui, yêu, ghét ấy cứ vướng vít trong lòng ta mãi mãi thì bấy giờ dù muốn quên đi cả một phút, một lát liệu còn có được nữa chăng".

Câu truyện trên đây chắc chắn do Liệt Tử bịa ra, tuy nhiên Liệt Tử lưu ý chúng ta về sự quan trọng của ý nghĩ con người.

Vì buồn, giận, ghét, sung sướng, đau khổ, hạnh phúc, rủi ro, một phần lớn do tư tưởng con người. Nếu chúng ta biết kiểm soát chế ngự tư tưởng của chúng ta, nếu chúng ta biết tự chủ gạt bỏ những ý nghĩ bi quan yếm thế, nếu luôn luôn chúng ta biết gợi những ý nghĩ lạc quan thì đời chúng ta mới tươi đẹp hạnh phúc.

Cùng là hai người học sinh mỗi ngày cắp sách đến trường, nhưng nếu họ nuôi những ý nghĩ khác nhau về cuộc đời học sinh thì họ sẽ có những trạng thái tâm lý vui buồn khác nhau về cuộc đời đó. Nếu chúng ta đi học mà luôn luôn chúng ta chỉ nghĩ tới khía cạnh phải tuân giữ kỷ luật, phải vất vả học bài, phải ép mình gò bó trên ghế nhà trường… thì đời học sinh quả là một gánh nặng cho chúng ta. Nhưng nếu chúng ta đổi quan niệm đó bằng cách nghĩ tới hạnh phúc chúng ta đang được hưởng: biết bao thanh thiếu niên đồng tuổi với chúng ta hiện không đủ cơm ăn, áo mặc, không được ai săn sóc, không có tiền cắp sách tới trường, phải tự lam lũ thức khuya dậy sớm, lận đận vất vả mưu sinh thì chúng ta mới nhận ra việc chúng ta đang ngồi trên ghế nhà trường quả là một hạnh phúc lớn lao. Hiện nay, các bạn thử suy nghĩ kỹ:

Đa số các bạn không phải vất vả lam lũ mà luôn luôn đầy đủ những cái cần thiết. Hàng ngày các bạn được hân hạnh ngồi trên ghế nhà trường, tìm hiểu những bí nhiệm của vũ trụ qua các bài học vật lý, hóa học, vạn vật; các bạn hiểu được hành động, cách xử thế của người xưa qua các bài lịch sử; các bạn có thể thưởng thức những áng kim văn, cổ văn qua các giờ viết văn và nhất là trau dồi sinh ngữ để có dịp giao tiếp sau này qua các giờ Anh, Pháp văn.

Nếu mỗi ngày chúng ta khám phá những khía cạnh tươi đẹp của những công việc chúng ta thường làm, nghĩ tới những đặc điểm của nếp sống chúng ta, nếu chúng ta có những quan niệm lạc quan về đời sống, nếu chúng ta biết chế ngự ý nghĩ của chúng ta, thì rồi cuộc sống mới trở thành ý nghĩa, và chúng ta mới đủ can đảm nghị lực tiến bước trên đường đời.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Tâm trạng của người điên ra sao trong lúc có bệnh quên và lúc đã hết bệnh?

2. Buồn, giận, ghét, sung sướng, đau khổ, hạnh phúc là do hoàn cảnh bên ngoài hay còn do ý nghĩ của chúng ta?

3. Để cuộc đời trở thành tươi đẹp, hạnh phúc chúng ta phải kiểm soát, chế ngự tư tưởng của chúng ta ra sao?

Chương X: BIẾT LỢI DỤNG MỌI HOÀN CẢNH

Mặc dầu hoàn cảnh của bạn, địa vị của ba má bạn không có gì đặc sắc, mặc dầu các bạn gặp nhiều rủi ro trong cuộc sống, nhưng nếu bạn là con người chí khí, biết lợi dụng hoàn cảnh, biết phấn đấu với những éo le của cuộc sống, và nhất là biết cố gắng trong thời gian ngồi trên ghế nhà trường, thì chắc chắn các bạn sẽ đạt tới những kết quả rực rỡ mai ngày.

Nietzsche đã định nghĩa: "Một người lý tưởng là người, khi định mạng thử thách không những đã tỏ ra xuất chúng mà đồng thời còn thích tìm những khó khăn và trở lực để đương đầu".

Càng nghiên cứu về sự nghiệp những nhân vật tài ba, chúng ta càng tìm thấy những bằng chứng cho sự tin tưởng của ta rằng: phần đông những nhân vật này, sở dĩ hơn người là vì họ đã ra đời với một điểm bất lợi, mà chính điểm bất lợi đó đã kích thích họ cố gắng một cách khác thường để đạt tới mục đích cao cả. Ông William James nói: những nhược điểm của ta giúp ta một cách không ngờ.

Thomas Edison, nhà vật lý học Mỹ, người đã phát minh nhiều thứ máy điện, nhất là đã phát minh ra những bóng điện cháy đỏ bạn đang dùng, nhưng Edison chỉ là con một gia đình nghèo khó, và cũng chỉ đi học có 3 tháng.

Abraham Lincoln, Tổng thống Mỹ người đã phá chế độ nô lệ, chỉ là 1 người tự học lấy.

Anh em họ Wright, đã phát minh ra phi cơ, chỉ là những người sửa xe đạp. Andrew Carnegie ông vua thép là một trong những người có gia sản lớn nhất thế giới, ba má ông rất nghèo, nghèo tới nỗi ông chỉ có 1 chiếc áo sơ mi, muôn giặt áo má ông phải giặt vào ban đêm, để ban ngày có áo cho con đi học.

Hélène Kellei một văn sĩ nổi danh nhưng bà lại là người vừa mù vừa điếc. Nhạc sĩ trứ danh Beethoven đã chết vì nghèo đói, và 1 tác phẩm của ông đã đi tới chỗ tuyệt đối của âm nhạc trong lúc ông bị tật điếc.

Đọc lịch sử các vị anh hùng, các văn sĩ Việt Nam, bạn cũng thấy phần đông các vị anh hùng, các văn sĩ đó như Đinh Tiên Hoàng, Lê Lợi, Phạm Ngũ Lão, Nguyễn Công Trứ… đã xuất thân từ những gia đình nghèo khó, đã sống trong những hoàn cảnh ít may mắn, nhưng các vị đó đã tạo được sự nghiệp nhờ vào chí khí cương quyết, và tinh thần hăng say làm việc.

Tóm lại, nếu bạn muốn đạt được những địa vị quan trọng trong xã hội mai ngày, nếu bạn muốn thành công trên đường đời, bạn đừng oán trách hoàn cảnh bạn đang sống, cũng đừng quá ỷ lại vào sự nghiệp của ba má bạn mà phải tự cố gắng và phải cố gắng mỗi ngày.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Theo Nietzsche, thế nào là một người lý tưởng?

2. Những vĩ nhân thế giới là những con người hoàn toàn ngay từ lúc mới sinh ra hay những vị đó vẫn có những điểm bất lợi như mọi người chúng ta?

3. Nhờ yếu tố nào các vị anh hùng, văn sĩ Việt Nam như: Đinh Tiên Hoàng, Lê Lợi, Phạm Ngũ Lão, Nguyễn Công Trứ đã tạo được sự nghiệp?

Chương XI: THÀNH CÔNG LÀ GÌ?

DANH từ "thành công" hiện nay quá quen thuộc đối với bạn. Luôn luôn bạn được người khác nhắc bảo: "phải cố gắng để thành công", "muốn thành công phải làm này làm nọ", "vĩ nhân này đã thành công", "chìa khóa để dẫn tới thành công", vân vân và vân vân.

Nhưng thử hỏi: Thành công là gì? Thế nào gọi là thành công. Có người cho rằng: "thành công là đạt được hạnh phúc". Người khác lại cho rằng: "thành công là gia đình mình làm ăn sung túc".

Cũng có người chủ trương: Thành công là sống cách nào để được người khác kính phục mình

Có lẽ đó là những câu định nghĩa quá mơ hồ, viển vông.

Theo câu định nghĩa của tự điển: thành công là: "làm hoàn thành một cách thỏa đáng một công việc đã dự liệu; là đạt mục đích mà mình mong muốn".

Căn cứ vào câu định nghĩa trên đây của thành công, thì bất cứ bạn dự định 1 việc gì đó, bạn thực hiện xong việc ấy, đó là bạn thành công. Tháng trước đây học lực của bạn đứng thứ 60 trong lớp, bạn dự định tháng này sẽ cố gắng chăm học để đứng trên thứ 60, và rồi bạn thấy bạn đứng thứ 55 trong tháng đó, như thế quả thực bạn đã thành công trong dự tính cố gắng của bạn.

Bạn có tính hay nói chuyện trong lớp, bạn không để trí vào bài vở, không chăm chú nghe giáo sư giảng; một buổi sáng nào đó bạn quyết định im lặng trong 4 giờ học ngày đó, chăm chỉ nghe giáo sư giảng bài: ít ra cố gắng 1 buổi xem sao. Sau buổi học kiểm điểm lại tư cách học tập, bạn thấy bạn đã chăm chỉ và im lặng dù mới chỉ là 4 giờ của ngày đó nhưng bạn đã thành công thực sự trong quyết định của bạn. Một buổi chiều về học, bạn nhận thấy có tính khó ở với bạn bè hay gây lộn, hay càu nhàu với người khác, đêm đó trước khi đi ngủ bạn định ngày mai đến trường sẽ vui vẻ, niềm nở nhã nhặn với mọi người; và rồi bạn thấy bạn đã thực hiện dự định này trong ngày hôm đó: như

thế bạn đã thành công. Chúng ta dù già, trẻ, lớn, bé ai chả muốn thành công; nhưng nếu thành công đối với chúng ta chỉ là những trừu tượng xa xăm mãi đâu đâu, thì quả thực đời ta sẽ không bao giờ có thể thành công.

Vậy phải có những quyết định mỗi ngày, để thực hiện những quyết định đó, và để tập cho mình quen thành công. Sống ở đâu, làm việc gì bạn cũng có thể thành công. Sống ở đâu, làm việc gì bạn cũng có thể thành công: lý do rất dễ hiểu, vì ở đâu bạn cũng có thể có những quyết định, thực hiện được những quyết định đó tức là bạn đã thành công. Đừng quá mơ mộng viển vông vào tương lai bạn có cố gắng thành công ngày hôm nay, thì rồi mới dễ dàng thành công ngày mai, và trong cuộc đời tương lai của bạn.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Thành công là gì?

2. Hãy nêu ra một sự kiện chứng tỏ thành công?

3. Mỗi ngày phải làm gì để tập cho mình quen thành công?

Chương XII: BÍ QUYẾT HẠNH PHÚC

Hoàn Công nước Tề cùng với Quản Trọng đi săn ở ngoài đầm. Hoàn Công trông thấy quỉ, liền nắm tay Quản Trọng mà hỏi:

“Trọng Phu có thấy gì không”

Quản Trọng thưa: “Thần không thấy gì”.

Sau đó, Hoàn Công coi như mất vía, trong người thấy khó chịu, về đau liền mấy ngày và không ra chầu.

Cáo Ngao là một người học trò, biết đầu đuôi câu truyện, xin vào ra mắt Hoàn Công và nói rằng:

“Nhà vua đau là tự mình làm ra cả, chứ có ma quỉ nào làm được. Phàm chứng khi tán mà không thu lại được, thì tinh thần suy yếu. Cái khí ấy bốc lên trên không thông xuống được, thì làm cho người ta hay giận dữ, cái khí ấy tụ ở dưới không vận lên được, thì làm cho người ta hay mê lú, chóng quên; cái khí ấy không lên, không xuống, kết ở giữa bụng thì sinh ra hoảng hốt”.

Hoàn Công hỏi: “Thế nhưng có quỉ thật không?”

- Cáo Ngao thưa: “Đất có Thổ công, sông có Hà Bá, núi có Sơn Thần, bể có Long Vương, đầm có thứ quỉ gọi là Uy Di”.

- Hoàn Công hỏi: “Uy Di hình dạng thế nào?”

- Cáo Ngao thưa: “Quỉ Uy Di to như cái cối xe, dài như cái càng xe, mặc áo tía, đội mũ đỏ, tính hay sợ tiếng sấm, tiếng xe, hễ nghe thấy thì đứng sững, hai tay ôm lấy đầu, ai trông thấy thì rồi làm nên đền nghiệp Bá”.

Hoàn Công vẫn ước muốn làm Bá, nghe nói hớn hở cười rằng: “Ấy ta trông thấy cũng như thế đấy”.

Nói đoạn sửa mũ, mặc áo, ngồi dậy, chưa hết ngày, bệnh đã khỏi hẳn.

Đây là câu truyện cho ta biết sự quan trọng của ý nghĩ con người. Hoàn Công vì sợ hãi mà lâm bệnh, và sau đã tự nhiên khỏi bệnh vì tư tưởng lạc quan, hợp với sở thích, nguyện vọng mình. Phương ngôn Âu Tây có câu: "Con người không chết mà thường hay tự sát".

Quả thực, một số đông các bệnh nhân bị chứng ung thư, đau bao tử, đau tim, tê bại nằm trong các bệnh viện, lý do họ đã luôn luôn nuôi dưỡng những tư tưởng sợ sệt, bi quan, tức giận, hằn thù. Nếu những người này, ngay từ lúc đầu biết dẹp bỏ những tư tưởng đó, và biết nuôi dưỡng những tư tưởng lạc quan, quảng đại, dễ tha thứ thì cơ thể của họ chắc chắn sẽ lành mạnh hơn được phần nào. Chính bạn đã nghiệm thấy rằng: khi chúng ta buồn bực, tức giận, bi quan, chúng ta ăn mất ngon, ngủ không yên, bộ tiêu hóa của chúng ta làm việc chậm chạp, tim ta đập không đều, và nhịp thở của chúng ta cũng khác thường.

Như thế nghĩa là nếu chúng ta luôn luôn kiểm soát ý nghĩ của mình, xua bỏ những tư tưởng yếm thế, bi quan và nuôi dưỡng những tư tưởng lạc quan thì cuộc sống của chúng ta mới có hạnh phúc. Có những bậc quân tử đã biết tập luyện tới mức coi thường và bình tĩnh trước mọi biến cố của đời sống. Người ta có thuật truyện triết gia Socrate một hôm bị vợ nổi cơn lôi đình, rầy la, lăng nhục thậm tệ. Ông bình tĩnh lặng lẽ ra ngồi trước cửa nhà. Thấy thế bà vợ càng tức giận mang cả chậu nước đổ xuống đầu ông; mọi người đều tức giận thay cho ông, còn chính ông, ông lại vui vẻ nói: "thường sau những cơn sấm sét thì có mưa rào, nhưng mưa xong trời lại quang đãng tươi đẹp".

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Tại sao Hoàn Công mắc bệnh, và tại sao Hoàn Công khỏi bệnh?

2. Những tư tưởng sợ sệt, bi quan, tức giận, hằn thù gây hậu quả gì cho thân xác chúng ta?

3. Muốn có cuộc sống hạnh phúc chúng ta phải làm gì?

Chương XIII: THẬN TRỌNG TRONG VIỆC GIAO TIẾP

Thầy Mạnh Tử, thuở nhỏ nhà ở gần nghĩa địa, thấy người ta đào, chôn, lăn khóc, về nhà cũng bắt chước đào, chôn, lăn khóc. Bà mẹ thấy thế nói: "chỗ này không phải chỗ con ta ở được". Rồi dọn nhà ra gần chợ. Thầy Mạnh Tử ở gần chợ, thấy người buôn bán điên đảo, về nhà cũng bắt chước nô nghịch, nói năng điên đảo. Bà mẹ thấy thế lại nói: "Chỗ này cũng không phải chỗ con ta ở được. Bèn dọn đến ở cạnh trường học.

Thầy Mạnh Tử ở gần trường học thấy trẻ đua nhau học tập lễ phép, cắp sách vở về nhà cũng bắt chước học tập lễ phép, cắp sách vở.

Bấy giờ bà mẹ mới vui lòng nói: "Chỗ này là chỗ con ta ở được đây".

Ngày nay các nhà tâm lý khám phá ra hai quy luật rất đặc biệt của tâm lý có thể giúp giải thích hầu hết các sự kiện liên quan tới tâm tính và hành động của con người. Hai định luật đó là: Tất cả mọi ý nghĩ đều liên quan và thôi thúc đến một hành động; và đảo lại: mọi hành động đều ảnh hưởng vào ý nghĩ và tâm tình của con người.

Trước đây ta không hiểu thấu đáo lý do ngoại giới có thể ảnh hưởng vào nội giới, hành động bên ngoài ảnh hưởng vào tâm tình, và thôi thúc con người tự do chúng ta làm những việc nhiều khi coi như ngoài ý muốn của chúng ta. Bạn ạ, theo luật tâm lý rất xác thực: Nếu bạn luôn luôn có ý nghĩ tốt, nếu bạn giao tiếp với những người tốt, nếu bạn được hân hạnh sống trong bầu không khí giáo dục đứng đắn: chắc chắn bạn sẽ trở thành con người có giáo dục, tư cách đứng đắn. Dễ dàng thành công trong xã hội, dễ thu hút được cảm tình của mọi người sau này.

Bạn hãy luôn luôn thận trọng trong việc giao tiếp, xa tránh bạn bè du đãng, thiếu tác phong đạo đức. Họ là những người đưa bạn vào cuộc đời tối tăm, thất bại và đau khổ. Bạn vất vả cắp sách tới trường, bạn lo lắng học tập, bao nhiêu người đang lo cho cuộc đời bạn. Bạn hãy lợi dụng sự vất vả đó, sự lo

lắng đó để xây dựng cuộc đời tương lai của bạn. Những tù nhân đang âm thầm đau khổ, ngồi trong các khám, họ đã trở thành kẻ sát nhân, trộm cướp; không phải một ngày họ trở thành du đãng mà chính là do ảnh hưởng sâu xa và từ từ của những cuộc giao tiếp với bạn bè xấu, làm quen dần với thói xấu xã hội. Kết cục họ đã phải gánh chịu tất cả hậu quả đáng tiếc họ đã gây ra.

Phụ huynh chúng ta thường khuyên chúng ta xa tránh bạn bè xấu, xa tránh ảnh hưởng đồi bại xã hội, mục đích mong muốn cho cuộc đời mai ngày chúng ta trở nên sung sướng, tươi đẹp và hạnh phúc.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Tâm tình thầy Mạnh Tử thuở nhỏ có chịu ảnh hưởng của xã hội bên ngoài không?

2. Sống gần đâu, thầy Mạnh Tử trở thành con người lễ phép?

3. Những kẻ sát nhân, trộm cướp bị tù tội: có phải 1 ngày họ trở thành sát nhân, trộm cướp không?

Chương XIV: TRÁNH THÙ HẰN VÀ TRẢ ĐŨA

Tống Tựu làm quan Roãn một huyện gần biên thùy nước Lương, chỗ giáp với Sở. Người đình trưởng ở biên thù nước Lương cùng người đình trưởng ở biên thùy nước Sở, hai người cùng giồng dưa. Người bên nước Lương chăm làm và tưới luôn nên dưa tốt. Còn người bên nước Sở biếng làm và tưới ít nên dưa xấu.

Quan Roãn ở ngay biên thùy nước Sở, thấy dưa bên Lương tốt, bên mình xấu lấy làm tức giận lắm. Người đình trưởng nước Sở thấy dưa Lương tốt hơn dưa mình, cũng sinh ra ghen ghét, đêm đêm cứ lẻn sang cào vò dưa bên Lương. Đến nỗi dưa bên ấy phải héo, chết mất một ít. Được ít lâu người đình trưởng nước Lương biết việc đó. Ông ta ngỏ ý với người đình trưởng trong huyện, định tâm sang cào vò dưa bên Sở để trả thù. Người trưởng này đem việc ấy nói với Tống Tựu, hiện đang làm quan Roãn gần biên thùy nước Lương. Tống Tựu bảo: "Ôi sao lại thế, thế chỉ là gây thù oán, chuốc tai vạ thôi. Này ta bảo ngươi, chớ sang cào dưa của người ta, cứ đêm lẻn sang tưới dưa cho người ta, "mà đừng để cho người ta biết". Người đình trưởng nước Lương cứ theo thế mà làm. Sau dưa bên Sở mỗi ngày một tốt. Người đình trưởng nước Sở lấy làm lạ, xét mãi ra mới biết người đình trưởng nước Lương đã không trả đũa, mà còn giúp.

Quan Roãn nước Sở biết rõ việc ấy, lấy làm vui lòng, tâu lên vua Sở. Vua Sở biết chuyện, buồn và có ý thẹn, nghĩ rằng: ngoài cái tội đi cào dưa của người ta, chắc còn có nhiều việc khác đáng tội với người ta nữa. Vua Sở bèn lấy nhiều của, đưa sang tạ tội vua Lương và xin giao hiếu. Vua Lương cũng vui lòng, thành hai nước giao hoan với nhau được lâu. Cổ ngữ có câu: "Chuyển bại nhi vô công, nhân họa nhi vô phúc" nghĩa là xoay cái bại mà làm nên công, nhân cái họa mà gây phúc. Lão Tử có nói: "Báo oán dĩ Đức" nghĩa là đem đức để báo oán. Câu chuyện trên đây tuy xảy ra mãi đời Chiến quốc nhưng cái ý nghĩa của nó quả thực đúng và thích hợp cho muôn đời.

Đừng bao giờ để lòng thù ghét ác cảm trả đũa người khác. Làm thế, chính người bị ta trả thù không được lợi gì đã đành mà chính chúng ta cũng bị thiệt. Hiện nay hầu hết các bác sĩ đã nhận ra rằng: một số lớn người mắc bệnh thần kinh, người bị tăng áp suất, người đau tim là do buồn sầu, uất ức muốn trả thù, ít vui vẻ, ít độ lượng. Nhất là các bạn phụ nữ, tính trả thù, oán hận, tính khó ở, dễ làm cho mặt các bạn nhăn nheo, chóng đưa các bạn tới tuổi già. Nếu chúng ta không tập đức tính độ lượng, quảng đại, vui vẻ, nếu chúng ta không biết sống lạc quan, thì không một mỹ viện nào có thể chữa những nét nhăn nheo trên mặt chúng ta.

Khi người ta bực tức, nuôi tinh thần oán thù, người ta ăn mất ngon, ngủ mất yên, tình thần bị xáo động, và đó là nguyên nhân gây nên nhiều chứng bệnh nguy hiểm.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Tống Tựu khuyên nên trả thù hay không nên trả thù?

2. Để lòng thù ghét, ác cảm trả đũa người khác có lợi cho chúng ta hay có hại cho chúng ta?

3. Muốn làm đẹp, các bạn phụ nữ cần nhất phải làm gì trước?

Chương XV: ĐỨC TÍNH NÀO CŨNG CÓ LỢI CHO SỰ THÀNH CÔNG CỦA BẠN

Từ một cậu bé mồ côi cha, không đủ tiền ăn học, Orma Bradley đã trở thành một vị tướng thời danh nhất của Hợp Chủng Quốc. Trong trận đại chiến vừa qua, ông đã bao vây tiêu diệt và bắt 37.000 tù binh quân đối phương, trong khi đội quân của ông chỉ có 481 người tử trận. Ngày 6-6-1944 ông đã chỉ huy quân Đồng minh đổ bộ nước Pháp, huy động 745 tàu chở lính, 4066 tàu đổ bộ, 374 tàu rà mìn, 42 phi đoàn phi cơ bảo vệ và 755.000 tấn vật liệu đạn dược.

Câu chuyện ông thi đậu nhập học trường Võ bị West Point năm 1911 cũng kỳ lạ: vì ông nghèo, muốn học thêm không có tiền, ông đành phải thi vào trường Võ bị.

Các bài thi đều trôi chảy nhưng đến bài hình học ông bị bí, nghĩ mãi không ra, vì môn này ông đã bỏ học từ lâu. Thế là chắc chắc ông bị trượt.

Ông liền thu xếp giấy bút định xin phép viên sỹ quan giám thị ra khỏi phòng thi nhưng thấy viên sỹ quan này đang đọc báo, tính ông lại nhút nhát, nên không dám đứng lên xin phép sợ làm rầy viên sỹ quan này. Bỗng chốc như một phép lạ vậy, ông đọc lại đề thi, và lần lần hiểu đầu bài và rồi làm trôi chảy bài thi hình học đó. Thế là ông đậu vào trường West Point. Chúng ta thử tìm hiểu mấy đức tính đã giúp ông thành công rực rỡ.

Trước hết ông rất ham mê thể thao và du ngoạn ngoài trời. Nhờ tập thể thao hàng ngày mà ông được dai sức, vui sống và được các bạn quý mến. Thứ đến, Bardley là người rất bình dị, tuy là một vị tướng nhưng không bao giờ chịu mang những đồ xa hoa. Ông ghét những cái lòe loẹt, ông bình dị tới nỗi báo chí đã tiết lộ rằng: Ông chẳng có mũ và đai để duyệt binh trong những cuộc lễ. Nhận xét này có lẽ hơi quá đáng. Nhưng quả thực ông không chịu mang những đồ đó khi xuất ngoại vì ông chủ trương xuất ngoại để đánh giặc, chứ không để lấy oai.

Ông ăn nói dịu dàng. Chính ông đã nói: "Người có quyền không bao giờ cần to tiếng".

Có một lần đang khi ông điều tra một sĩ quan Đức bị bắt làm tù binh, bỗng một người lính hộ vệ vô ý để nổ súng, viên đạn bay vèo bên tai ông, ông quay lại người lính đó và nói: "Xin anh hãy cẩn thận với khẩu súng linh thiêng của anh".

Một lần khác trong cuộc tập dượt lưỡi lê, thấy một người lính đứng không đúng cách, ông đi tới chạm mạnh vào người y, làm hắn mất thăng bằng để chỉ cho hắn biết cần phải giữ thế cho vững, nhưng rồi liền sau đó, ông xin lỗi và nói: "Tôi không có ác ý đâu".

Ông còn đặc tính cặm cụi làm việc: ngay sau trận đại chiến thế giới lần thứ nhất, một số lớn các sĩ quan đã hoang phí thì giờ, thì ông lại say mê nghiên cứu và dạy môn võ bị, bởi thế ông có những hiểu biết rất sâu xa.

Ông đã tuyên bố: "Tôi đã trải qua hầu hết các hình thức của nghiệp võ". Và sự thực ông đã có dịp quan sát mọi khía cạnh về vấn đề đó vì trong 29 năm ông đã nhận giữ 33 chức vị trong ngành quân sự.

Nếu chỉ vì may mắn, một số người đã thành công, thì sự thành công đó quẩn là không lâu bền. Chỉ có những thành công do thực lực, do đức tính mới là những thành công vững chắc và bền bỉ.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Hành động nào chứng tỏ Bradley là người có đức tính bình dị?

2. Tại đâu Bradley lại được dai sức và vui sống?

3. Muốn đạt tới thành công vững chắc và bền bỉ, thành công đó phải do yếu tố nào?

Chương XVI: THẾ NÀO LÀ TỰ HỌC

Chúng tôi xin thuật lại một chi tiết nhỏ để bạn hiểu tại sao Carnegie từ một người nghèo khó trở thành giàu có tỷ phú.

Lúc bước chân vào đời, ông giữ chân thư ký trong sở bưu điện ở Pittsburg mỗi ngày được 50 xu, tức là 5 cắc. Nhưng vì sợ mất việc làm, nếu ông không quen các hãng buôn trong thành phố Pittsburg. Do đó đêm đêm về nhà, ông đã học thuộc lòng tất cả các tên và những địa chỉ các hãng buôn trong khu làm việc.

Ông muốn được giữ chân coi máy điện tín để được tăng lương, nên mỗi tối về nhà ông cặm cụi giấu Morse và ông thức dậy sớm để tới sở tập nghe máy điện báo. Một sáng kia có những tin tức quan trọng bưu điện Philadelphi gọi về Pittsburg, gọi rất khẩn cấp nhưng chưa tới giờ viên coi máy tới, Carnegie vội vàng nhận tin và chuyển đi; ngay ngày hôm đó ông được lên giữ chân coi máy với số lương gấp đôi. Sau này ông rất thích kể lại thắng lợi đầu tiên này.

Carnegie đã thành công nhờ chí cương quyết và tinh thần tự học.

Chắc bạn muốn biết thế nào là tự học? Sau đây là một trong muôm vàn thí dụ. Bạn đang học sinh ngữ, hoặc Anh văn hay Pháp văn. Sau khi đã học và làm đầy đủ bài vở giáo sư cho trong lớp, bạn mua một cốt truyện Anh văn hay Pháp văn và cố dành dụm tiền sắm một cuốn từ điển. Trong giờ rảnh rỗi, bạn chăm chú tìm hiểu từng trang sách đó, chữ nào không hiểu bạn tra từ điển và biên những từ ngữ chưa hiểu vào một cặp nhỏ, để học thuộc lòng dần dần. Đó chính là một lối tự học về sinh ngữ. Môn học nào cũng có thể tự học, miễn bạn có chí và kiên tâm. Lúc đầu việc tự học rất vất vả và khó khăn, nhưng dần dần bạn sẽ say mê lối học đó và sớm muộn bạn sẽ thấy kết quả lạ lùng.

Thiết tưởng, nếu bạn chỉ học và làm xong các bài vở giáo sư cho, nếu bạn không biết lợi dụng thì giờ rảnh rỗi để học thêm thì bạn tiến rất chậm.

Hãy cố gắng tập thói quen tự học, bạn mới dễ dàng đạt kết quả trong các kỳ thi mai ngày.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Andrew Carnegie xuất thân từ gia đình giàu sang hay nghèo khó?

2. Thuở bình sinh Carnegie đã bỏ ra giúp các cơ quan từ thiện tới bao nhiêu Mỹ kim?

3. Hãy cho một thí dụ về tự học?

4. Nếu không biết lợi dụng thì giờ rảnh rỗi để học thêm thì việc học tập của chúng ta sẽ ra sao?

Chương XVII: CHUYÊN CẦN ĐỀU ĐẶN

Ông Biển Thước, một thầy thuốc hay có tiếng đời Xuân Thu đến yết kiến Hoàn Hầu nước Tề, đứng ngắm một lát, tâu rằng:

- Vua có bệnh ở trong bì phu, không chữa sợ sau nặng.

- Hoàn Hầu bảo: "Ta vô bệnh".

Biển Thước đi ra.

Hoàn Hầu nói: "Thầy thuốc này lý tài lắm, muốn chữa người khỏe để lấy công".

Mười hôm sau, Biển Thước vào yết kiến Hoàn Hầu và nói:

- "Vua có bệnh ở gan ruột, không chữa mau, sau khó lòng".

Hoàn Hầu không trả lời còn lấy làm không bằng lòng.

Biển Thước đi ra.

Cách mười hôm sau, Biển Thước lại vào yết kiến Hoàn Hầu, vừa trông thấy lùi chạy ra ngay.

Hoàn Hầu cho người gọi lại hỏi, vì cớ gì mà ra ngay như vậy?

Biển Thước tâu: "Bệnh ở bì phu còn châm chích được, bệnh ở gan ruột còn thuốc thang được, bệnh đã vào xương tủy thì không tài nào chữa được nữa. Bây giờ bệnh nhà vua đã vào đến xương tủy cho nên tôi không dám nói mà phải ra ngay".

Năm hôm sau, Hoàn Hầu phát bệnh, cho tìm Biển Thước thì Biển Thước đã sang nước Tần mất rồi. Quả nhiên bệnh Hoàn Hầu không thầy nào chữa được nữa, Hoàn Hầu mất.

Phàm bất cứ căn bệnh nào, thân xác hay tinh thần, lúc đầu cũng dễ chữa trị, nhưng nếu bệnh để lâu, việc chữa trị rất khó khăn và hầu như thất vọng. Hiện nay toàn thể quý vị giáo sư đều nhận định rằng: một số đông các anh chị chỉ chăm học, lo lắng chuyên cần lúc sắp sửa dự các kỳ thi Tú tài hay Phổ thông. Nhưng lúc các anh chị bắt đầu chăm học thì lại là lúc chương trình học vừa dài, vừa khó, mà vì các anh chị đã quá bỏ bê việc học tập ở các lớp dưới, nên tuy có chăm, có học mà vẫn không hiểu gì, hoặc có hiểu được phần nào chương trình lớp trên thì lại phải bó tay lúc va chạm phần chương trình lớp dưới.

Muốn học tập kết quả không phải chỉ chuyên cần trong một tháng, một năm, mà phải cố gắng trong tất cả các giờ học.

Dù ở các lớp đệ Thất, đệ Lục, đệ Tứ hay ở các lớp đệ Nhất, đệ Nhị, các bạn hãy chuyên cần đều đặn nghe giảng cẩn thận, tìm hiểu thấu đáo, học bài vở kỹ lưỡng để lý trí mở mang dần và thâu thái kiến thức giúp hiểu nổi những môn học khó.

Các bạn đừng lừa dối mình bằng cách đi cóp bài của bạn bè, kiếm nhiều điểm và kết cục mỗi ngày trở thành đần độn, dốt nát. Sách có nói: "Nhân vô viễn lự, tất hữu cận ưu" không biết lo xa thì chắc chắn phải bận tâm, khổ sở khi công việc xảy tới gần.

Các bạn hãy chăm chú, tìm hứng thú trong việc học tập và biến việc học của các bạn thành những công việc say mê ưa thích.

Các bạn bỏ qua hay coi thường một năm học nào, chắc chắn các bạn sẽ vất vả rất nhiều trong những niên khóa tiếp liền đó.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Tại sao lần thứ ba vào yết kiến Hoàn Hầu, ông Biển Thước lại lùi chạy ra ngay?

2. Một căn bệnh thường dễ trị chữa vào lúc nào?

3. Để lý trí mở mang dần, và để thâu thái kiến thức giúp hiểu nổi những môn học khó, các học sinh phải làm gì?

Chương XVIII: THẾ NÀO LÀ TẬP TRUNG TƯ TƯỞNG

Phạm Ngũ Lão, quê tại Phù Ủng, mồ côi cha từ thuở nhỏ, gia đình nghèo khó, sống lam lũ, làm ruộng, đan rổ để nuôi mẹ.

Ông là người có chí khí, tuy nghèo nhưng luôn luôn cặm cụi, suy nghĩ và quyết một ngày kia phải làm lớn.

Năm 23 tuổi, có người trong làng đỗ tiến sĩ, mở tiệc ăn khao, Phạm Ngũ Lão tuy được mời dự, nhưng ông từ chối và nói với mẹ rằng:

"Con chưa có sự nghiệp để vui lòng mẹ, nên con thấy nhục với đời lắm".

Một hôm, ông ngồi vót tre đan rổ trên đường, gặp lúc Trần Hưng Đạo dẫn quân từ Kiếp Bạc về Thăng Long, đi qua làng Phù Ủng. Phạm Ngũ Lão ngồi yên không đứng dậy, lính cầm mác đâm trúng đùi ông, ông mới biết.

Được Trần Hưng Đạo gọi tới hỏi, Phạm Ngũ Lão tạ tội thưa rằng: "Tôi đang để trí vào việc đan rổ và vô tình không để ý đến Ngài đi qua. Xin Ngài thứ lỗi".

Biết là người có chí lớn, Trần Hưng Đạo bèn thâu dụng Phạm Ngũ Lão và quả thực về sau Phạm Ngũ Lão đã trở thành một vị tướng lừng danh, dẹp tan quân Nguyên, thắng quân Ai Lao, và giặc Chiêm Thành.

Newton, một nhà bác học trứ danh, đã nhờ quả táo rơi, mà phát minh ra định luật hấp dẫn vạn vật, có người hỏi ông: "Tại sao hàng triệu, triệu người đã nhiều lần trông thấy táo rơi mà không nghĩ đến luật quan trọng này?".

Newton khiêm tốn trả lời:

"Yếu tố quan trọng giúp tôi thành công chính là để tâm suy nghĩ".

Nhà bác học trứ danh Archimède sinh tại Syracuse cách đây hơn 2000 năm. Ông là một nhà toán sâu sắc, một nhà vật lý lừng danh, ông là người đầu tiên

chứng minh được công thức diện tích, thể tích hình trụ và hình cầu, ông phát minh nhiều định luật về thủy tĩnh.

Đọc tiểu sử của ông, một trong những cái khiến ta khâm phục nhất đó là bài tập trung tư tưởng. Ông suy nghĩ và đã để tâm vào một vấn đề gì, thì không một việc gì khác, một biến cố nào có thể làm sao lãng luồng tư tưởng của ông. Trong 3 năm chiến đấu với dân La Mã, ông đã giúp Syracuse toàn tháng bằng cách dùng gương đặt ở xa, lấy ánh mặt trời, đốt cháy đoàn tàu La Mã. Nhưng Syracuse cũng bị thất thủ và đại tướng La Mã lúc đó là Macellus ra lệnh khi hạ thành , không được giết chết Archimède.

Tuy nhiên trong lúc thành Syracuse thất thủ, quân lính ầm ầm kéo tới, thì ông đang để tâm nghiên cứu toán trong phòng. Ông say mê nghĩ toán tới nỗi, khi một tên lính La Mã mở cửa bước vào phòng, ông cũng không hay và tên lính này quát hỏi, ông cũng không biết. Bực mình tên lính này đã hạ sát ông.

Nếu các bạn có dịp đọc tiểu sử tất cả các nhà bác học trứ danh, các bạn sẽ thấy họ rất giống nhau điểm này: sức mạnh tập trung tư tưởng của họ quả là phi thường.

Tập trung tư tưởng là gì?

Vào giờ học nghe giáo sư giải toán, giảng lý hóa, bạn cầm trí, theo dõi từ đầu giờ đến cuối giờ không đãng trí, không nghĩ vẩn vơ, đó là bạn tập trung tư tưởng.

Định học thuộc lòng một bài sử địa, một bài vạn vật, bạn không sao lãng sang vấn đề khác đó là bạn biết tập trung tư tưởng.

Bạn thử nghĩ lại trước đây: có những buổi bạn học rất chóng thuộc, cũng có những buổi bạn học mãi, mà không thuộc được dòng chữ nào và nếu bạn xét kỹ, bạn sẽ thấy ngay rằng: sở dĩ có những lúc bạn học bài thấy chóng thuộc, chính là bạn để hết tâm lực vào bài đó.

Sống trong thời khoa học này, một trong những nguyên tắc hướng dẫn cuộc đời chúng ta là: “Làm sao mất rất ít thời gian mà kết quả lại thu lượm được thật nhiều”.

Nhưng một trong những yếu tố để thực hiện nguyên tắc đớ chính là để hết tâm lực vào việc mình đang làm.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Năm 23 tuổi, được mời dự tiệc khao, Phạm Ngũ Lão đã từ chối và nói sao?

2. Yếu tố quan trọng nào đã giúp Newton thành công?

3. Các nhà bác học trứ danh thường giống nhau điểm nào?

4. Hãy cho một thí dụ về việc tập trung tư tưởng?

Chương XIX: MUỐN THUỘC BÀI DỄ DÀNG

Đưa cho bạn một bó đũa chừng 50 chiếc, bảo bạn bẻ gãy bó đũa này, nếu bạn để nguyên cả bó, bạn cố gắng từng ngày, từng tuần, từng tháng: khó nhọc tới đâu mặc lòng, cố gắng của bạn trở thành vô ích. Nhưng nếu bạn khôn khéo tách rời từng chiếc đũa, và bẻ từng chiếc một, chừng năm hay mười phút tất cả năm chục chiếc đũa đó bị bẻ gãy một cách dễ dàng.

Học bài cũng thế: nếu mỗi ngày bạn không chịu khó học ngay các bài vở giáo sư cho, mà cứ để dồn lại, dồn lại từng tuần, từng tháng rồi mới học, thì có khác gì bẻ đũa, không chịu bẻ từng chiếc mà cứ đòi bẻ cả nắm.

Còn gì chán nản và thất vọng bằng một tháng trước khi thì ta phải học cào cấu thế nào để thuộc hết cuốn sử địa, cuốn vạn vật, cuốn công dân, cuốn việt văn, cuốn đại số, cuốn hình học, cuốn vật lý, cuốn hóa học.

Từng giọt nước, từng giọt nước chảy đều đặn và liên tục, phút này qua phút khác, những giọt nước đó, có thể khoét mòn những tảng đá thực kiên cố, thực rắn chắc. Nhưng nếu cả thùng nước đổ xuống 1 viên đá, viên đá vẫn trơ trơ, không tạo ra 1 vết lủng.

Từ từ và chắc chắn: nếu mỗi ngày bạn chỉ tìm hiểu và đọc thuộc đôi ba trang giấy, bạn dễ dàng thuộc được từng cuốn sách dầy vào cuối năm học.

Bạn hãy cố gắng học thuộc tất cả những bài vở giáo sư cho bạn trong ngày hôm nay. Ngay chiều nay, bạn bắt đầu làm công việc đó đi. Có thể ngày mai, bạn sẽ nản chí, không thi hành nữa, nhưng rồi bạn lại cố gắng bắt đầu làm lại. Tuy vất vả và khó nhọc, nhưng đó là một lối học rất có phương pháp, tốn ít giờ, đỡ hại sức khỏe và nhất là dễ dàng giúp mở mang lý trí của bạn, giúp bạn đạt được kết quả trong kỳ thi mai ngày.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Nên để dồn các bài vở lại học 1 lúc hay phải học ngay các bài vở giáo sư cho mỗi ngày?

2. Kết quả của những giọt nước chảy liên tục và từ từ trên 1 tảng đá rắn chắc ra sao?

3. Học thế nào cho có phương pháp, tốn ít thì giờ và đỡ hại sức khỏe?

Chương XX: NGHE GIẢNG BÀI ĐÃ ĐỦ GIỎI CHƯA

Xem một người thợ mộc bào gỗ, nhìn một người thợ nề xây nhà, vào áo các bức tường, bạn thấy công việc làm rất dễ dàng. Nhưng nếu bạn thử bào gỗ, bạn thử dùng chiếc bay tát vữa vào tường, bạn sẽ thấy hoàn toàn ngược lại với lòng mong muốn của bạn.

Việc học cũng thế, xem giáo sư giảng toán, nghe giáo sư giảng Việt văn, bạn thấy trả có gì khó khăn hóc búa; nhưng tự mình giải lấy 1 bài toán, viết lấy 1 câu văn, bạn sẽ thấy cả 1 sự lúng túng luộm thuộm. Học không chỉ là nghe cho hiểu, mà còn phải tự làm cho đúng. Kiến thức của bạn chỉ được trau dồi đầy đủ và mở mang hoàn toàn, nếu bạn chịu khó làm bài vở và làm cho đúng những bài đó.

Nhờ một người chỉ dẫn cho bạn cách lái xe, việc chỉ dẫn có vẻ rất đơn sơ và dễ dàng, nhưng cái khó chính ở chỗ bạn phải ngồi lên xe đạp tập lái, tập đạp, tập đi.

Có nhiều học sinh chỉ học bằng cách đi nghe; nghe bốn giờ ở trường chưa đủ, anh đi nghe thêm vài ba giờ mỗi ngày nữa, suốt ngày chỉ đi nghe và ca tụng giáo sư này giảng hay, giáo sư kia giảng hấp dẫn. Rút cục kỳ thi nào anh cũng rớt, rớt hết năm này sang năm khác.

Tại sao vậy?

- Vì khi học, anh ta chỉ đi nghe mà khi vào trường thì không ai bắt anh ta nghe, mà chỉ bắt anh ta làm. Thật là mỉa mai và phũ phàng.

Còn gì dễ bằng tiếng mẹ đẻ, đọc gì ta cũng có thể hiểu, diễn tả gì ra cũng nói được, thế mà đi thi có rất nhiều thí sinh Việt Nam bị zérô hoặc được một hay hai điểm trên 20. Lý do thí sinh không chịu làm bài ở nhà bao giờ. Câu văn luộm thuộm, tư tưởng không mạch lạc, không biết chăm câu, không biết mở bài, dàn bài, kết bài.

Bạn phải thâm tín rằng: muốn học cho kết quả, nghe giáo sư giảng bài chưa đủ, thuộc lòng các bài cũng chưa đủ, bạn còn phải thận trọng làm các bài vở nữa.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Đi học mà chỉ đi nghe thôi đã đủ chưa?

2. Muốn học cho có kết quả, nghe giảng bài vở đã đủ chưa?

3. Tại sao một số học sinh mỗi ngày đi học thật nhiều giờ mà vẫn cứ ngu dốt, và thất bại qua nhiều kỳ thi?

Chương XXI: BẠN CÓ NGHĨ TỚI MẤY ĐIỂM NÀY KHÔNG

Từ lúc bắt đầu cắp sách đi học cho tới nay và cho tới lúc bạn bỏ bậc trung học bạn có biết bao nhiêu năm trời không? Thường ít nhất cũng là 12 năm (tiểu học 5 năm và trung học 7 năm).

Trong thời gian kéo dài 12 năm trời đó ba má các bạn cũng như các bạn nhắm mục đích gì, nếu không phải để trau dồi kiến thức, rèn luyện tư cách và đức tinh qua những lời giảng dạy và qua những bài học giáo sư hướng dẫn các bạn.

Bạn hãy lưu ý tới công khó nhọc và tiền của của ba má các bạn đã phí tổn cho các bạn ròng rã 12 năm trời đó.

- Tiền học phí đóng mỗi tháng

- Tiền quần áo mỗi năm

- Tiền ăn quà mỗi ngày

- Tiền xe chuyên chở

- Một số đông các bạn không phải vất vả, mà cứ đi học về đã có sẵn cơm nướ đầy đủ cho bạn.

Rồi bạn hãy lưu ý tới sự vất vả bạn đi học từ nhà tới trường dưới ánh nắng mặt trời gay gắt hoặc qua những cơn mưa tầm tã.

Với một thời gian khá dài, chiếm tới 1/5 đời sống của bạn với tất cả phí tổn lo lắng của ba má các bạn, với tất cả những khó nhọc, các bạn tự nguyện hy sinh, mục đích chính là để cố gắng học tập. Lười biếng nói chuyện trong lớp, không chịu làm bài vở, không chịu học bài giáo sư cho, thì cả là 1 hành động vô lý và phũ phàng.

Hãy nghĩ đến mục đích của bạn. Hãy nghĩ đến công việc bạn đang làm, hãy nghĩ tới sự lo lắng, nghĩ tới tiền bạc của phụ huynh các bạn, hãy nghĩ tới tương lai các bạn, để cố gắng chăm chỉ học tập mỗi ngày.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Thời gian từ lúc một học sinh cắp sách đi học tới khi bỏ bậc trung học, thường kéo dài bao nhiêu năm trời?

2. Hiện nay, mỗi ngày bạn vất vả cắp sách tới trường nhằm mục đích gì?

3. Lười biếng, nói chuyện trong lớp, không chịu làm bài vở, không chịu học bài giáo sư cho có đạt được mục đích đó không?

Chương XXII: CÂU CHUYỆN CỦA MỘT HỌC SINH

Thú thực với các bạn, cho tới năm theo học lớp đệ V, tôi là một học sinh rất kém, thường tháng nào học lực của tôi cũng xếp hạng gần chót lớp.

Nhưng vào cuối năm đệ V, tôi bắt đầu suy nghĩ lại, tôi nhận ra tôi học kém không phải vì trí hiểu tôi quá mù mịt, cũng không phải vì trí nhớ tôi quá đểnh đoảng, cũng không phải tôi thiếu hoàn cảnh học tập. Vậy tại sao tôi lại học kém như thế?

Tôi tự tìm ra được một số lý do sau đây:

Nhiều lần đi học muộn, bạn bè đã chép bài tôi mới vào lớp, và ngồi mãi mới bỏ tập ra, nhìn người bên cạnh để chép lại. Lúc giáo sư cho chép bài xong, thì tôi chưa chép được nửa bài và giáo sư bắt đầu giảng bài thì tôi vẫn đang ngồi chép, mất tiền đi học để nghe giáo sư giảng bài cho hiểu, thì tôi lại ngồi chép bài. Việc chép bài có thể thực hiện dễ dàng bằng cách mượn vở của bạn đưa về nhà thì tôi lại không chịu làm. Chép bài xong, nghe giáo sư giảng thì chẳng còn hiểu giáo sư đang nói gì và bài tôi cặm cụi chép trong lớp cũng chẳng giúp ích gì cho tôi.

Tôi thấy rằng, từ lúc quyết định theo dõi và chăm chú nghe giáo sư giảng từ đầu, không bỏ qua một câu nói thì việc hiểu và học bài thật là dễ dàng.

Quả thực tôi không phải là học sinh ham nói chuyện trong lớp nhưng cái tật của tôi là không chịu bắt mình suy nghĩ, sau khi giáo sư vừa giảng cho hiểu xong một vấn đề gì, là tôi để trí sang câu chuyện khác ngay. Thành ra tôi vừa vất vả nghe hiểu một vấn đề, nhưng vì vấn đề đó không có đủ thì giờ ăn sâu vào trí óc, nó trở thành khó khăn ngay liền sau lúc tôi bước chân ra khỏi lớp.

Tôi thấy không có gì hay bằng thừa dịp giáo sư lau bảng hoặc ngưng giảng bài, nhìn vào vở, ôn lại những vấn đề chính yếu giáo sư vừa giảng. Làm thế, lúc đầu cả là một hy sinh lớn và quá vất vả nhưng nghiệm ra rằng: chỉ vất vả lúc đó về nhà học lại bài thật dễ hiểu và chóng thuộc bài.

Cho tới nay, tôi thành thực nói và quyết nói với các bạn rằng, không 1 học sinh nào dễ dàng hiểu nổi 1 vài văn phạm, vật lý, hóa học, hoặc hình học nếu học sinh đó vừa nói chuyện vừa nghe giảng bài…

Tôi thấy rằng không gì lợi cho việc học bằng chịu khó học ngay những bài vừa nghe trong ngày đó nhất là đối với những bài sinh ngữ, toán học và lý hóa. Tôi thấy rõ, trước đây tôi đã quá kém chỉ vì cứ giờ nào giáo sư khảo bài tôi mới chịu học. Và những môn giáo sư không khảo là tôi để chồng chất lại, có khi cả tháng mới xem, thú thực với các bạn, lúc xem lại tôi vô cùng chán nản và thất vọng vì không còn hiểu một tí gì nữa.

Cũng do đó, trước đây khi nghe giáo sư giảng hình học, hoặc hóa học, nghe nhắc lại những định lý, những công thức liên quan đến bài đó, đầu óc tôi chỉ thấy mơ hồ, các bạn tôi đọc lên vanh vách, còn tôi, tôi chỉ cảm thấy bàng bạc, lúng túng và chán nản.

Cũng do đó, cuối năm đệ ngũ, tôi đã phải quyết định học lại và tìm hiểu tất cả những công thức hóa học, các định lý hình học trong chương trình các lớp VII, đệ VI, đệ V; và cũng do đó tôi mới thấy hứng khởi mỗi khi nghe giáo sư giảng toán hay giảng lý hóa ở các lớp trên.

Tôi quả quyết với tất cả các bạn rằng, nếu ngày nay ngồi ở lớp đệ IV, đệ III hoặc đệ II các bạn không hiểu rõ lý hóa và toán thì không phải tại bạn lười, nhưng chắc chắn bạn đã không chịu tìm hiểu kỹ và không thuộc những công thức, những định lý trong chương trình những lớp dưới. Câu phương ngôn sau đay quả thực là rất đúng:

“Chịu khó bắt đầu đi, còn hơn là chẳng làm bao giờ”.

Phải cố gắng tìm hiểu từ đầu, dù khó nhọc và có vất vả thì cũng cứ bắt đầu hơn là để kéo dài tình trạng mơ hồ năm này qua năm khác. Nếu chúng ta không hiểu các môn hiện nay chúng ta đang theo đuổi chúng ta hãy có can đảm ôn lại và tìm hiểu kỹ những môn đó ngay từ đầu.

Tôi còn nhận thấy một điểm rất lợi cho việc học của tôi là trước khi đến trường tôi sẽ coi sơ qua những môn học tôi sẽ nghe giảng trong ngày hôm đó; mặc dầu lúc coi tôi không hiểu gì nhưng chính việc không hiểu gì đó kích

thích tôi phải chăm chú nghe giáo sư giảng. Và cũng vì tôi đã có dịp chuẩn bị môn mình sẽ học, nên lúc nghe giảng, bài đó không quá lạ lẫm với tôi.

Tôi cũng cần phải nói ra đây 1 điểm khá quan trọng nữa là việc lợi dụng quãng thời gian ngắn để học.

Trước đây, tôi cũng nghĩ như 1 số đông các bạn là: chỉ có thể dễ dàng hiểu và thuộc bài vào những giờ từ 8 cho đến 10 giờ, hoặc 11 giờ đêm, và tôi cũng chỉ lưu ý học trong khoảng thời gian đó mỗi ngày.

Nhưng vì 1 trường hợp tình cờ, tôi đã khám phá ra rằng: những quãng thời gian ngắn 15 phút ngồi đợi bữa cơm chiều, 10 phút trước khi đi học là những thời gian thật quý báu giúp tôi học được nhiều công thức, định lý và từ ngữ. Tôi chép những công thức vật lý, hóa học, những định lý hình học, tôi ghi những từ ngữ cần phải nhớ vào 1 cuốn sổ nhỏ và lợi dụng những khoảng thời gian ngắn để ôm đi, ôn lại, tôi thấy kết quả lạ thường; học thuộc dễ dàng, không mệt, và trong 1 tuần lễ, 1 tháng cộng các thời gian ngắn đó lại, tôi đã biết lợi dụng 1 thời gian khá dài cho việc học tập của tôi.

Học nhiều giờ ban đêm tuy có lợi, nhưng dễ mệt, sau giờ đầu hiệu năng rất kém, và vì bắt lý trí căng thẳng liên tục, trí hiểu cũng như trí nhớ mệt mỏi; công việc học tập ít có kết quả. Tốt hơn nên học bài trong những thời gian nhỏ, cách quãng nhau,; lý trí minh mẫn và đỡ hại cho sức khỏe.

Việc học cũng như việc ăn, thiết tưởng, khi gấp sách lại ta còn đang muốn học thêm, thì giờ học đó mới gọi được là có kết quả. Đàng khác theo luật tâm lý, 1 tư tưởng nào, khi đã gieo vào lý trí ta, tự nhiên nó hoạt động trong đó, dù ta không nghĩ tới nữa. Cũng vì thế các bạn thấy có nhiều bài toán khó nghĩ mãi không ra, đột nhiên đang làm việc gì, ta thấy lời giải đáp hiện ra trong lý trí. Các nhà tâm lý quen gọi hiện tượng này là hiện tượng tiềm thức.

Chúng ta thử xét lại những quãng thời gian nho nhỏ chúng ta có thể lợi dụng trong 1 ngày, thời gian đi học về, sau lúc thức dậy, thời gian trước 2 bữa cơm, thời gian chờ 1 người bạn và chúng ta hãy lợi dụng những giây phút đó vào việc học tập.

Đó là những phương pháp đặc biệt giúp cho việc tiến tới của chúng ta.

Dù sao, mỗi người có 1 lối làm việc riêng, mỗi người có 1 cách dùng thời gian khác nhau.

Chúng ta hãy chịu khó rút kinh nghiệm, suy nghĩ, sửa đổi lại những lối làm việc thiếu phương pháp, thiếu kết quả, cố gắng áp dụng những lề lối làm việc hợp tâm lý đưa đến thành công nhiều hơn.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Muốn hiểu và học bài dễ dàng, việc đầu tiên phải làm gì?

2. Học thuộc ngay những bài vừa nghe giảng trong ngày hôm đó có lợi hay có hại?

3. Để chồng chất các bài vở lại, vài ba tháng mới học 1 lần, hậu quả sẽ ra sao?

4. Lý do nào đã khiến 1 số đông học sinh thuộc các lớp trên không hiểu rõ toán, lý, hóa?

Chương XXIII: LỜI TÂM NIỆM

TĂNG SÂM là 1 người con hiếu thảo. Ở đất Phi có 1 người khác cũng tên là Tăng Sâm, đi giết người.

Một người hối hả chạy đến nói với bà mẹ Tăng Sâm: "Tăng Sâm giết người".

Bà mẹ Tăng Sâm không tin và nói:

- Con ta không thể giết người.

Nhưng 1 lát sau, 1 người khác lại tới, báo tin cho mẹ Tăng Sâm:

- Tăng Sâm giết người.

Bà mẹ Tăng Sâm vẫn điềm nhiên ngồi dệt vải, không nói năng gì. Một lúc nữa lại có người chạy tới nói với mẹ Tăng Sâm:

- Tăng Sâm giết người.

Lần này bà mẹ Tăng Sâm sợ cuống, trèo qua tường, chạy trốn.

Sự diễn tiến tâm lý bà mẹ Tăng Sâm thật hợp lý. Bà tin chắc con bà là người tốt, không thể giết người, và do đó lời nói của người đưa tin thứ nhất không đủ lung lạc lòng tin tưởng của bà; nhưng câu nói của người đưa tin thứ hai đã khiến bà nghi ngờ phân vân, mặc dầu bề ngoài không nói gì.

Lời nói của người thứ ba đã đổi hẳn tâm lý của bà.

Dù muốn hay không, biết hay không, việc nói đi nói lại cũng ảnh hưởng sâu xa vào tâm lý của chúng ta.

Một tư tưởng được nhắc đi nhắc lại, được suy nghĩ nhiều lần sẽ ăn sâu vào trí óc của chúng ta, và sớm muộn cũng sẽ thôi thúc ta hành động theo tư tưởng đó.

Lời tâm niệm, các anh chị đọc hàng ngày vào đầu giờ học quả là rất lợi về phương diện tâm lý. Là những con người học thức, có chí khí, làm bất cứ việc

gì chúng ta cũng phải nhận định được công việc ta làm, và hiểu rõ mục đích của công việc đó.

Bắt đầu giờ học, chúng ta tập trung tư tưởng vào công việc học hành của chúng ta, hiểu rõ mục đích của việc học tập. Chính lời tâm niệm: "Chăm chỉ học hành, rèn luyện tư cách, trau dồi đức tính, để chúng ta có đủ khả năng giúp ích cho bản thân, cho gia đình và tổ quốc", giúp các bạn dễ dàng nhận thức ý nghĩa và mục đích các bạn đang theo đuổi trong mỗi giờ học.

Bạn có ngờ được rằng, hiện nay mỗi ngày trên thế giới, số chi phí về quảng cáo trên màn ảnh, vô tuyến truyền hình, đài phát thanh, báo chí… có lẽ tới hàng tỷ Mỹ kim. Người ta phải bỏ ra từng ngàn bạc để in một hai nhãn hiệu tỷ dụ Perlon, Hynos nơi trang tư mỗi nhật báo, mặc dầu độc giả cầm lấy tờ báo chỉ nhìn phớt qua.

Người ta đã không ngại ngần tốn kém từng vạn bạc vẽ những hàng chữ quảng cáo trên bức tường một ngôi nhà cao chót vót trong thành phố. Người ta không ngại tốn phí mang những bảng quảng cáo lớn đặt giữa nơi đồng vắng bên các quốc lộ, để mỗi lần chiếc xe hơi vút qua, hành khách liếc mắt đọc thoáng những hàng chữ quảng cáo đó. Bạn cho là những lối quảng cáo đó không có lợi hay hầu như vô ích ư? Quả thật mấy trăm năm trước đây, người ta cũng ngờ như bạn, nhưng ngày nay khoa tâm lý đã chứng minh kết quả lớn lao do những lối quảng cáo đó. Một người nhìn thấy chữ Perlon, nếu chữ ấy in vào óc anh ta nhiều lần, tự nhiên khi cần thuốc đánh răng, anh ta sẽ nhớ ngay tới nhãn hiệu Perlon và dễ dàng tìm mua thứ đó… Các nhà tâm lý học đã chứng minh một cách chắc chắn rằng: "bất cứ một tư tưởng nào cũng liên quan tới một hành động và đảo lại bất cứ một hành động nào cũng liên quan tới một tư tưởng". Tư tưởng về chanh chua, hoặc me chua tự nhiên khiến chúng ta chảy nước miếng, gặp người khen chúng ta hồng hào, khỏe mạnh chúng ta cảm thấy trong người khoan khoái, dễ chịu…

Nếu chúng ta luôn luôn gợi trong đầu óc ý tưởng chăm chỉ, gìn giữ tư cách, rèn luyện đức tính chúng ta sẽ dễ dàng thực hiện ý nghĩ đó.

Vậy từ nay các bạn hãy quyết tâm chăm chú đọc lời tâm niệm. Khi đọc lời tâm niệm, các bạn hãy đứng thẳng thắn, nghiêm trang vừa đọc vừa suy nghĩ

đồng thời quyết định thi hành đúng lời tâm niệm đó, các bạn sẽ cảm thấy một sự biến đổi lạ lùng trong con người các bạn. Đừng bạn nào nghĩ rằng, chỉ cần đọc một lần, chứ cần gì ngày nào cũng nhắc lại. Không, chí khí các bạn giống như chiếc đồng hồ: lên giây một lần không đủ, mặc dầu biết rằng lên giây ngày hôm nay, để rồi ngày mai phải lên giây lại, chúng ta cũng cứ đều đặn làm công việc đó mỗi ngày.

Đọc lời tâm niệm, chính là lên giây cho chí khí của bạn mỗi ngày.

Sau khi đọc kỹ chương trên, bạn hãy trả lời những câu hỏi sau đây:

1. Hậu quả của một tư tưởng được nhắc đi nhắc lại nhiều lần đối với trí óc chúng ta?

2. Muốn dễ dàng thực hiện việc chăm chỉ, giữ gìn tư cách, rèn luyện đức tính chúng ta phải làm gì?

3. Bạn phải làm gì khi đọc lời tâm niệm?